

EUROPEAN
FINANCIAL
CONGRESS
Sopot, 5-7.06.2017

VII EUROPEJSKI KONGRES FINANSOWY „KAPITAŁ, PODATKI I MIĘDZYNARODOWA SOLIDARNOŚĆ W XXI WIEKU”

Podczas dorocznego spotkania w Sopocie przedstawiciele świata biznesu, nauki i polityki dyskutowaliśmy o kluczowych szansach i wyzwaniach stojących przed sektorem finansów i całą gospodarką w dziesiątym roku po wybuchu globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego, który poddał w wątpliwość wiele paradygmatów dominujących do niedawna w światowej polityce gospodarczej.

Jak powiedział podczas otwarcia obrad Honorowy Przewodniczący Rady Programowej EKF Joschka Fischer, „rok temu nikt nie myślał, że nastąpi Brexit, w USA wygra w wyborach prezydenckich Donald Trump, a we Francji bliska wygranej będzie Marine Le Pen. To jest dzwonek alarmowy dla Europy (...), by rozwiązać problemy dotyczące dalszego jej rozwoju”. Stwierdził, że w wyniku obecnej sytuacji istnieje ryzyko powstania Europy wielu prędkości i postawił pytanie, do której grupy państw będzie należała Polska. Również nawiązując do Brexitu, Przewodniczący Rady Programowej EKF Jan Krzysztof Bielecki powiedział, że postawa Brytyjczyków przypomina obecnie dumę z popełnianego samobójstwa. „Być może to znak, że w całej Europie potrzebujemy młodszych przywódców” – dodał.

Debaty plenarne otwierające VII Europejski Kongres Finansowy dotyczyły solidarności podatkowej oraz roli polityki monetarnej we wspieraniu zrównoważonego rozwoju gospodarki.

Uczestnicy pierwszej z nich podkreślali, że unikanie podatków przez wielkie korporacje to problem, z którym muszą zmierzyć się wszystkie kraje na świecie. Bez współpracy i wzajemnej solidarności nie ma szans na wygraną z potężnymi interesami tych, którzy procesy globalizacji wykorzystują do unikania płacenia należnych podatków.

Zaproszeni do dyskusji o polityce monetarnej uznali, że skomplikowana kondycja gospodarcza Europy utrudnia bankom centralnym prowadzenie polityki monetarnej. Pakiet stymulacyjny Europejskiego Banku Centralnego działa, ale rynek pracy jest kruchy, a wzrost gospodarczy utrzymuje się wciąż na niskim poziomie. Wszyscy uczestnicy debaty podkreślali, że kluczem do tego, by uniknąć kolejnego kryzysu, jest dbanie o stabilność sektora bankowego.

Nad programem Europejskiego Kongresu Finansowego pracuje nieustannie Rada Programowa, w której są osoby reprezentujące instytucje na co dzień współpracujące, ale i również konkurujące ze sobą na rynku. Jednoczy nas jednak chęć, aby dyskusja środowiska świata finansów była maksymalnie otwarta i szczerą. (...) Chcemy, aby jednym z istotnych wyróżników Kongresu, było to, że jest on miejscem rzetelnej, niezależnej myśli.

Jan Krzysztof BIELECKI
Przewodniczący
Rady Programowej
Europejskiego Kongresu
Finansowego

Solidarność europejska była poddana próbie przez kryzys finansowy. Formalnie wiele zostało zrobione, by pokonać ten kryzys, ale w praktyce doszło do podziałów i niechęci między państwami północnej Europy, czyli sponsorami pomocy, oraz upokorzonymi państwami południa, które czuły, że ich suwerenność jest zagrożona przez warunkowość tej pomocy. Obecnie jeszcze trudniejszym testem na solidarność Europy jest problemem migracji.

Janusz LEWANDOWSKI
Poseł do Parlamentu Europejskiego

Politycy i ekonomiści debatujący na wieczornym spotkaniu dotyczącym międzynarodowej solidarności w XXI wieku podkreślili, że kluczowe jest pytanie o to, jak pojęcie solidarności zdefiniować i realizować w praktyce, przy różnych interesach poszczególnych państw. Joschka Fischer w swym wystąpieniu wskazał, że bez względu na to, czy określamy się jako wierzący, czy nie, dziedzictwo i wartości chrześcijańskie powinny być podstawą solidarności i poczucia wspólnoty w Europie. Prof. Gustavo Piga przywołał znaną bajkę francuskiego autora Jeana de la Fontaine'a o pracowitej mrówce i lekkomyślnym koniku polnym. Podkreślił, że wyrazem solidarności byłoby, gdyby w relacjach wewnątrz Wspólnoty zamożne kraje nie zatrzasnęły drzwi przed tymi, które wpadły w kłopoty. Uczestnicy dyskusji zwrócili uwagę na ryzyko, jakim są podziały w Europie. Jak wskazała prof. Lucrezia Reichlin, istnieją badania dowodzące, że Amerykanie są bardziej podzieleni pod względem swoich poglądów niż Europejczycy. Mimo tego nikt nie wspomina o możliwym rozpadzie USA, a wewnątrz Unii Europejskiej takie głosy pojawiają się coraz częściej.

Nieprzypadkowo debata ta odbyła się w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku – miejscu, które nie tylko upamiętnia osiągnięcia ruchu Solidarność w pokojowej walce o wolność, sprawiedliwość i prawa człowieka, ale także zaprasza do spotkania tych, którzy czują się odpowiedzialni za budowanie demokracji i międzynarodowego ładu w oparciu o wartości.

Drugi dzień EKF zdominowały rozmowy o przyszłości sektora bankowego. Branża stoi przed wyzwaniami, których źródłem będzie nie tylko polityka banków centralnych, ale również dynamiczny rozwój nowych technologii.

W debatach wzięli udział prezesi największych banków w Polsce, a także eksperci związani z bankowością, innowacjami i bezpieczeństwem w świecie finansów. Przedstawiciele sektora bankowego nie pominęli trudnych dla branży tematów: nowych regulacji, niskich stóp procentowych czy rosnących wymagań kapitałowych wobec instytucji finansowych.

Sporo miejsca podczas dyskusji poświęcono temu, jak zmieni się bankowość w perspektywie najbliższych kilku lat, gdy jeszcze większą rolę zaczną odgrywać w niej nowe technologie. Eksperci podkreślali, że Polska jest w świecie pokazywana jako przykład tego, że innowacje w branży finansowej można wprowadzać szybko, a klienci chętnie z nich korzystają.

Polska bankowość cieszy się stawą nowoczesnej, a wszystkie technologie są w Polsce wyraźnie bardziej zaawansowane niż w innych krajach Europy Środkowej. Konsumenci otrzymują ogromną liczbę wygodnych narzędzi mobilnych i cyfrowych. Jednak lawinowy przyrost danych cyfrowych sprawia również, że instytucje finansowe muszą sięgać po coraz bardziej zaawansowane oprogramowanie i analitykę. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że bezpieczeństwo technologii w branży finansowej ma wielkie znaczenie dla całej gospodarki.

Jednym z najważniejszych tematów poruszonych podczas trzeciego, ostatniego dnia VII Europejskiego Kongresu Finansowego była kwestia budowy właściwych relacji pomiędzy bankami i ich klientami, a zwłaszcza konieczność odbudowy zaufania po stronie klientów. Dyskutowano też o wsparciu, na jakie ze strony instytucji państwowych mogą liczyć małe i średnie przedsiębiorstwa, stanowiące aż 80% polskiej gospodarki.

Rozmawiano również o tym, jak wspierać polski biznes za granicą. Aktywność międzynarodowa firm jest niezwykle ważna, gdyż służy podwyższaniu pozycji polskich firm w globalnym łańcuchu tworzenia wartości (GVC). Wprawdzie Polska notuje szybki wzrost udziału wartości dodanej w gospodarce oraz w eksporcie, jednak zbliżamy się do punktu, w którym optymistyczne wskaźniki mogą zwolnić ze względu na wyczerpywanie się prostych metod budowania wartości dodanej.

Wśród wydarzeń towarzyszących tegorocznej edycji Europejskiego Kongresu Finansowego tradycyjnie znalazła się Akademia EKF – inicjatywa skupiająca ludzi młodych i aktywnych, studentów i absolwentów uczelni w Polsce oraz polskich studentów z uczelni zagranicznych, którzy chcą włączyć się w debaty prowadzone w ramach Kongresu. Członkowie Akademii EFC na zakończenie Kongresu przeprowadzili debatę oksfordzką skoncentrowaną wokół tezy „Europa dwóch prędkości zniszczy Unię Europejską”.

Po raz pierwszy natomiast w ramach Europejskiego Kongresu Finansowego odbyły się Poland Capital Summit, Międzynarodowa Konferencja Naukowa EKF oraz Sopotki Festiwal Finansowy.

Poland Capital Summit to seria debat i spotkań, na których omawiana była atrakcyjność inwestycyjna Polski. Odpowiedzi na pytanie o ocenę atrakcyjności i ryzyk inwestycyjnych w Polsce udzielili m.in. szefowie sovereign ratings z trzech największych światowych agencji ratingowych.

Solidarność w świecie polityki oznacza, że jesteśmy razem, pomagamy sobie nawzajem, a gdy pojawia się zagrożenie to potrafimy bronić przed nim innych. (...) Byłoby niezwykle nieodpowiedzialne, gdybyśmy dopuścili do rozpadu Europy, gdyby zdominowały nas nacjonalizmy. Unia Europejska to projekt, który odniósł wielki sukces. Nie widzę dla niego alternatywy. Musimy jednak dać właściwą odpowiedź na potrzeby obywateli.

Joschka FISCHER

Honorowy
Przewodniczący
Rady Programowej
Europejskiego Kongresu
Finansowego

Revolucja cyfrowa sprawia, że banki muszą skutecznie konkurować z mniejszymi, wyspecjalizowanymi graczami. To oczywiście duże wyzwanie tym bardziej, że poza satysfakcją klientów musimy również dbać o najwyższy poziom bezpieczeństwa, w tym także ponosić ogromne nakłady na cyberbezpieczeństwo oraz przestrzegać wielu innych regulacji. To zarazem wielki atut banków – znamy naszych klientów, dzięki nowoczesnym technologiom możemy wręcz wyprzedzać ich potrzeby, a jednocześnie gwarantujemy najwyższy możliwy poziom bezpieczeństwa powierzonym nam środkom.

**Michał
GAJEWSKI**
Prezes Zarządu,
Bank Zachodni WBK

W dyskusji przeważały opinie, że choć polska gospodarka obecnie rozwija się dobrze, w dalszej perspektywie duże znaczenie będą miały inwestycje, których udział w PKB w ostatnich latach się obniża. Potrzebna jest więc strategia, która określi i zbuduje dla polskiej gospodarki nowy „silnik napędowy”.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa EKF, której współorganizatorami były Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Gdański oraz Uniwersytet Warszawski, obejmowała debaty dotyczące wpływu geopolitycznych turbulencji i niepewności na rynki finansowe, polityki stóp procentowych na współczesnych rynkach finansowych oraz kierunków reform emerytalnych.

Sopocki Festiwal Finansowy stanowił cykl różnorodnych wydarzeń o tematyce finansowej skierowanych do mieszkańców gości Sopotu.

Kongres był też okazją do zaprezentowania nowych publikacji EKF, które zostały przygotowane w ostatnim roku w ramach prac programowych prowadzonych przez członków Rady Programowej EKF oraz Komitetów Sterujących poszczególnych obszarów tematycznych.

VII Europejski Kongres Finansowy zakończył się przedstawieniem Rekomendacji EKF 2017 dotyczących kwestii zasadniczych dla przyszłego rozwoju kraju i funkcjonowania sektora finansowego. Rekomendacje wypracowane zostały przed Kongresem i w trakcie jego trwania przez ekspertów reprezentujących zarówno świat finansów, jak i nauki oraz biznesu.

Łącznie dorobek siedmiu lat Europejskiego Kongresu Finansowego obejmuje 69 Rekomendacji EKF, 16 Stanowisk EKF w konsultacjach międzynarodowych oraz 20 publikacji książkowych.

Kolejna, ósma edycja Europejskiego Kongresu Finansowego odbędzie się w dniach **18–20 czerwca 2018 roku** w Sopocie.

Łagodne wymogi regulacyjne doprowadziły do katastrofy. Obecnie banki są dużo lepiej dokapitalizowane i mają lepszą płynność. Ale dużym problemem jest tzw. kultura bankowa - banki nadal nie czują odpowiedzialności za gospodarkę. Jeśli to się nie zmieni to wszyscy będziemy przegrani.

Daniel DĂIANU

*Member of the Board,
Banca Națională
a României*

Nie można mówić o solidarności jeśli nie dopuszcza się różnicowania. Solidarność wynika z moralnej odpowiedzialności i przejawia się w pomaganiu innym od nas wtedy, gdy nadejdą dla nich trudne czasy. Ale warunkiem koniecznym, by przejawiała się solidarność jest też wspólnota historyczna.

Gustavo PIGA

*Professor, University
of Rome Tor Vergata*

RADA PROGRAMOWA EUROPEJSKIEGO KONGRESU FINANSOWEGO 2017

**Jan Krzysztof
BIELECKI**

Przewodniczący
Rady Programowej
Europejskiego
Kongresu Finansowego

Joschka FISCHER

Honorowy Przewodniczący
Rady Programowej
Europejskiego Kongresu
Finansowego

Piotr ALICKI

Prezes Zarządu,
Krajowa Izba
Rozliczeniowa S.A.

Brunon BARTKIEWICZ

Prezes Zarządu,
ING Bank Śląski S.A.

Tomasz BOGUS

Prezes Zarządu,
Bank BGŻ BNP Paribas S.A.

Mariusz CHOLEWA

Prezes Zarządu,
Biuro Informacji
Kredytowej S.A.

Michał CHYČZEWSKI

Dyrektor wykonawczy
w EY, Szef grupy doradz-
stwa transakcyjnego
dla sektora finansowego
w Polsce

Bartosz CIOŁKOWSKI

Dyrektor Generalny
polskiego oddziału
Mastercard Europe

**Beata
DASZYŃSKA-MUZYCKA**

Prezes Zarządu,
Bank Gospodarstwa
Krajowego

Maciej DUSZCZYK

Prorektor ds. naukowych,
Uniwersytet Warszawski

Jacek FOTEK

Wiceprezes Zarządu,
Giełda Papierów
Wartościowych
w Warszawie S.A.

Jerzy GAJEWSKI

Prezes Zarządu NDI S.A.

Tomasz GIBAS

Doradca
ds. ekonomicznych
w Przedstawicielstwie
Komisji Europejskiej
w Polsce

Maciej H. GRABOWSKI

Prezes Zarządu,
Centrum Myśli
Strategicznych

Mirosław GRONICKI

Niezależny konsultant
ekonomiczny, Minister
Finansów w latach
2004–2005

Jerzy HAUSNER

Profesor, Katedra
Administracji Publicznej,
Uniwersytet Ekonomiczny
w Krakowie

Zbigniew JAGIEŁŁO

Prezes Zarządu,
PKO Bank Polski

Krzysztof JEDLAK

Redaktor naczelny,
Dziennik Gazeta Prawna

Mirosław KACHNIEWSKI

Prezes Zarządu,
Stowarzyszenie
Emitentów Giełdowych

Jacek KARNOWSKI

Prezydent Miasta Sopotu

Stefan KAWALEC

Prezes Zarządu,
Capital Strategy

Basil KERSKI

Dyrektor Europejskiego
Centrum Solidarności

Andrzej KOPYRSKI

Wiceprezes Zarządu,
Bank Pekao S.A.

Iwona KOZERA

Partner EY, Lider
Doradztwa Biznesowego,
Europa Centralna
i Południowo-Wschodnia

Jarosław KROC

Prezes Zarządu
Accenture w Polsce

Stacy LIGAS

Partner, szef sektora
finansowego w CEE
i Polsce, KPMG

Waldemar MARKIEWICZ

Prezes Zarządu,
Izba Domów Maklerskich

Tomasz MIRONCZUK

Instytut Badań
nad Gospodarką Rynkową

**Małgorzata
O'SHAUGHNESSY**

Dyrektor Zarządzająca
Regionem Europy
Środkowo-Wschodniej,
Visa

Wojciech PAPROCKI

Profesor, Katedra
Transportu, Szkoła Główna
Handlowa w Warszawie

Leszek PAŃŁOWICZ

Dyrektor Gdańskiej
Akademii Bankowej

Tomasz PISULA

Prezes Zarządu, Polska
Agencja Inwestycji
i Handlu S.A.

Grzegorz PIWOWAR

Wiceprezes Zarządu,
Bank Pekao S.A.

Jacek POŚWIATA

Dyrektor Zarządzający,
Bain & Company Poland

Andrzej REICH

Dyrektor Departamentu
Regulacji Bankowych,
Instytucji Płatniczych
i Spółdzielczych Kas
Oszczędnościowo-
Kredytowych, Komisja
Nadzoru Finansowego

Marek ROSIŃSKI

Partner Zarządzający,
Baker & McKenzie

Małgorzata RUSEWICZ

Prezes, Izba Gospodarcza
Towarzystw Emerytalnych

Sławomir S. SIKORA

Prezes Zarządu,
Bank Handlowy
w Warszawie S.A.

Mirosław SKIBA

Wiceprezes Zarządu,
Bank Zachodni WBK S.A.

Wojciech SOBIERAJ

Prezes Zarządu,
Alior Bank S.A.

Jacek SOCHA

Wiceprezes, Partner
PwC Polska

Zdzisław SOKAL

Prezes Zarządu,
Bankowy Fundusz
Gwarancyjny

Iwona SROKA

Prezes Zarządu,
Krajowy Depozyt
Papierów
Wartościowych S.A.

Cezary STYPUŁKOWSKI

Prezes Zarządu,
mBank S.A.

Andrzej SUSZYCKI

Dyrektor
Przedstawicielstwa w
Polsce, Joschka Fischer &
Company

Dariusz SZKARADEK

Partner, Lider Sektora
Instytucji Finansowych,
Deloitte

Mirosław SZREDER

Dziekan Wydziału
Zarządzania,
Uniwersytet Gdański

**Jan
VINCENT-ROSTOWSKI**

Wicepremier i Minister
Finansów w latach
2007–2013

KOMITET HONOROWY EUROPEJSKIEGO KONGRESU FINANSOWEGO

Lech Wałęsa

Prezydent RP w latach 1990-1995

Jan Krzysztof Bielecki

Premier RP w roku 1991

Jan Szomburg

Prezes Zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową

Janusz Lewandowski

Poseł do Parlamentu Europejskiego

REKOMENDACJE
EUROPEJSKIEGO KONGRESU
FINANSOWEGO 2017

Choć doceniam znaczenie przejrzystości, to jednak nie akceptuję powszechnego prawa społeczeństwa do pełnego poznania kondycji finansowej korporacji. Istnieje również prawo korporacji do prywatności. Musi być zapewniona równowaga między otwartością a prywatnością.

**Philip
BAKER QC**
Professor, University
of Oxford

PODATKI JAKO INSTRUMENT SOLIDARNOŚCI I RÓWNOŚCI

WPROWADZENIE

Polska wprowadza regulacje mające na celu ograniczenie uchylania się od opodatkowania oraz unikania opodatkowania. Ogólna klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania przyjęta w 2016 roku jest tego dobrym przykładem. Same regulacje krajowe i przyjmowane konwencje międzynarodowe nie stanowią wystarczającej bariery dla ograniczenia agresywnej optymalizacji podatkowej. Z drugiej strony mali podatnicy i osoby fizyczne są często obciążane podwójnym opodatkowaniem w różnych krajach.

REKOMENDACJE

- Wprowadzenie specjalnych zachęt dla rzetelnych podatników, np. preferencji w zamówieniach publicznych i w dostępie do instrumentów publicznego wsparcia dla przedsiębiorców (oferowanych np. przez BGK, KUKE, PALiH, PARP, NCBiR).
- W celu zwiększenia przejrzystości podatkowej – wprowadzenie prawnego obowiązku publikowania danych o zatrudnieniu, przychodzie, zysku, aktywach i zapłaconych podatkach według krajów działalności. Obowiązek ten dotyczyłby firm o przychodzie ponad 1000 mln zł i działających w co najmniej w dwóch krajach.
- Zainicjowanie przez Polskę debaty na forum europejskim na temat wprowadzenia zasady unikania podwójnego opodatkowania spadków, w tym aktywów wchodzących w skład firm rodzinnych.

UZASADNIENIE

Regulacje promujące rzetelnych podatników nie są w polskiej praktyce częste, a przecież tacy podatnicy powinni być traktowani przez organy państwa w sposób szczególnie przychylny. Działania tego typu nie powinny być wyłącznie domeną samego prawa podatkowego i regulacji podatkowych. Rzetelni podatnicy powinni być również promowani przez instytucje państwa wspierające czy finansujące przedsiębiorców, takie jak BGK, PaliH, PARP czy NFOŚ.

Proponujemy wprowadzenie Lauru Rzetelnego Podatnika. Uznanie firmy za rzetelnego podatnika stanowiłoby również wskazówkę dla inwestorów, klientów, opinii publicznej, partnerów biznesowych i pracowników. Proces przyznawania tego wyróżnienia musi bazować na trzech głównych zasadach: dobrowolności, niezależności i profesjonalizmie. Kryterium podstawowym byłaby relatywna wielkość odprowadzonych podatków i składek w stosunku do przychodów z uwzględnieniem specyfiki branży.

Polskie przepisy podatkowe i okołopodatkowe wdrożyły europejskie standardy wymiany informacji podatkowych między krajami. Informacje te nie są jednak dostępne dla szerokiej publiczności czy inwestorów. Obecna dyskusja na forum europejskim wskazuje na to, że zasady raportowania aktywności według krajów działalności, podobne do tych, które obowiązują banki po wprowadzeniu CRD IV, nie zostaną przyjęte lub zostaną znacznie złagodzone. Przez wprowadzenie takich zasad Polska stałaby się jednym z liderów przejrzystości podatkowej. Jako lider w tym zakresie mogłaby przyciągać inwestorów, dla których jest to ważne (i którzy to publicznie podkreślają), takich jak np. norweski fundusz narodowy.

Gęsta sieć bilateralnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania nie obejmuje z zasady spadków. Prowadzi to nieraz do sytuacji podwójnego opodatkowania spadków osobistych. Wystarczy wskazać, że Polska ma zaledwie dwie umowy międzynarodowe dotyczące opodatkowania spadków i ponad osiemdziesiąt dotyczących opodatkowania dochodów. Inne kraje europejskie są w podobnej sytuacji. Brexit stwarza dodatkowy impuls, aby temat podwójnego opodatkowania spadków podjąć na forum europejskim i przeprowadzić go skutecznie z korzyścią dla obywateli UE.

Jeśli mówimy o przejrzystości korporacji to ważne są równe reguły gry dla międzynarodowych korporacji i firm lokalnych. Lokalne firmy muszą upubliczniać swoje sprawozdania finansowe. Dlaczego międzynarodowe korporacje mogą korzystać z prawa przedstawiania tylko skonsolidowanych sprawozdań? Umożliwia to korporacjom niepłacenie podatków w krajach, gdzie prowadzą działalność.

Markus

MEINZER

Director, Tax Justice Network

Polska weszła do świata płatności elektronicznych dość późno, ale wykorzystaliśmy najbardziej nowoczesne rozwiązania - pomijając czeki, wdrażając mikroprocesor na karcie i technologię zbliżenia. Teraz pracujemy nad pełną cyfryzacją płatności, by płacenie w świecie wirtualnym było równie wygodne i bezpieczne, jak w środowisku fizycznym - intensywnie wdrażamy płatności mobilne wykorzystujące tokenizację, czy Visa Checkout dla szybkich płatności kartą w internecie.

Małgorzata O'SHAUGHNESSY
Dyrektor zarządzająca regionem Europy Środkowo-Wschodniej, Visa

CYBERBEZPIECZEŃSTWO SEKTORA FINANSOWEGO

WPROWADZENIE

Mimo aktywnych działań w zakresie cyberbezpieczeństwa realizowanych sektorowo i indywidualnie przez instytucje finansowe ochrona przed zagrożeniem ze strony cyberprzestępców jest w dalszym ciągu jednym z najistotniejszych wyzwań stojących przed sektorem finansowym.

Kontynuując i rozwijając dotychczasowe działania, Europejski Kongres Finansowy po raz kolejny pragnie podkreślić istotę zagadnienia poprzez wydanie poniższej Rekomendacji.

CELE

1. Zapewnienie efektywnej, kompleksowej i spójnej ochrony instytucji finansowych.
2. Zwiększenie świadomości zagrożeń i możliwości ochrony wśród klientów instytucji sektora finansowego poprzez zdefiniowanie spójnych form przekazu.
3. Operacjonalizacja współpracy wewnątrz sektora oraz międzysektorowych działań z zakresu cyberbezpieczeństwa.
4. Stworzenie odpowiednich i bezpiecznych warunków do implementacji przepisów prawa.

REKOMENDACJE

INFORMACJA I EDUKACJA

1. Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych zmierzających do podniesienia poziomu świadomości zagrożeń i możliwości ochrony wśród klientów instytucji finansowych:
 - Przeprowadzenie analizy zapotrzebowania klientów sektora finansowego w kwestii zakresu, sposobu i formy informowania o zagadnieniach dotyczących cyberbezpieczeństwa.
 - Wypracowanie oraz wdrożenie nowoczesnych standardów i form komunikacyjnych zapewniających maksymalnie szeroki zakres przekazu informacji dotyczących cyberbezpieczeństwa.
 - Podjęcie działań zmierzających do opracowania międzysektorowych kampanii informacyjno-edukacyjnych.

2. Zdefiniowanie i określenie potrzeb sektora finansowego w zakresie profilu kompetencyjnego z obszaru cyberbezpieczeństwa, wypracowanie oraz wdrożenie odpowiedniego programu edukacyjnego przy współpracy z organami oświaty.

DZIAŁANIA STRATEGICZNE I OPERACYJNE

1. Zacieśnienie współpracy wewnątrzsektorowej z wykorzystaniem Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa:
 - Intensyfikacja prac nad stworzeniem docelowych mechanizmów umożliwiających szybką i bezpieczną wymianę informacji.
 - Wdrożenie na poziomie sektora ciągłego procesu poszukiwania informacji o podatnościach i zagrożeniach we wszystkich dostępnych zasobach oraz mechanizmów szybkiej dystrybucji odnalezionych informacji wewnątrz sektora.
 - Stworzenie zestawów reguł i procedur postępowania, które mają na celu poprawę i ujednolicenie sposobów reagowania w określonych sytuacjach związanych z cyberbezpieczeństwem z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych.
 - Wdrożenie jednolitej polityki informacyjnej o zdarzeniach z zakresu cyberbezpieczeństwa.
 - Regularne organizowanie ćwiczeń postępowania w sytuacjach kryzysowych w oparciu o realne scenariusze zagrożeń.
2. Kontynuacja współpracy międzysektorowej ze szczególnym naciskiem na kooperację z Narodowym Centrum Cyberbezpieczeństwa oraz jednostkami administracji publicznej.
3. Skoordynowanie przez BCC spójności wypracowanych rozwiązań, jak również nadzór nad wdrożeniem optymalnych mechanizmów bezpieczeństwa w ramach wprowadzania kluczowych regulacji (PSD II, RODO, eIDAS).

Banki w Polsce są coraz bardziej zaawansowane technologicznie, a ich klienci funkcjonują zarówno w świecie rzeczywistym, jak i wirtualnym. Trend jest jasny, zmierzamy ze wszystkimi usługami w stronę świata wirtualnego, choć obecność fizyczna również będzie potrzebna. Pamiętajmy, że technologia to nie wszystko. Kluczem jest doświadczenie klienta, które wzbogacamy dzięki nowoczesnym rozwiązaniom.

**Tomasz
BOGUS**

*Prezes Zarządu, Bank
BGŻ BNP Paribas S.A.*

Stajemy przed wyzwaniem upowszechnienia rozwiązań cyfrowych w usługach publicznych i komercyjnych. O cyfrowym państwie możemy mówić dopiero w sytuacji kiedy dostęp do e-usług jest na podobnie zaawansowanym poziomie zarówno w usługach publicznych jak i komercyjnych. Doświadczenia sektora bankowego mogą stać się solidną bazą do przyspieszenia procesów digitalizacji usług publicznych, co pozwoli także na uruchomienie analogicznych procesów w biznesie, wspierając tym samym rozwój państwa na wszystkich płaszczyznach.

Piotr ALICKI
Prezes Zarządu,
Krajowa Izba
Rozliczeniowa

DIGITALIZACJA UBEZPIECZEŃ – POTRZEBA ZMIAN PRAWNYCH I REGULACYJNYCH

WPROWADZENIE

Digitalizacja i cyfryzacja to obecnie zjawiska o zdecydowanie największym wpływie na wszystkie sfery systemu gospodarczego i finansowego. Zjawiska te mają swój wymiar globalny, unijny oraz lokalny – krajowy.

Już bardzo wstępna analiza poziomu wykorzystania technik cyfrowych w obrębie różnych rynków prowadzi do konkluzji, że polski rynek ubezpieczeń jest wręcz ułomny pod względem wykorzystywania digitalizacji i cyfryzacji. Bariery regulacyjne uniemożliwiają bowiem krajowym zakładom ubezpieczeń oferowanie ochrony ubezpieczeniowej czy też świadczenie bieżącej obsługi osób ubezpieczonych w ramach realizacji postanowień umowy ubezpieczenia wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jest to o tyle zaskakujące, że po pierwsze, takie – nazwijmy to – w pełni cyfrowe ubezpieczenia są usługą wręcz powszechną w ramach innych jurysdykcji unijnych (np. brytyjskich), a po drugie, techniki cyfrowe są z powodzeniem od wielu lat wykorzystywane w ramach krajowego systemu bankowego – i to niejednokrotnie na poziomie istotnie wyższym od średniego poziomu całego jednolitego rynku finansowego. Wskazana ułomność krajowego rynku ubezpieczeń kompletnie nie wpisuje się w obecny trend i oczekiwania ubezpieczających, którzy funkcjonując w tzw. cyfrowym ekosystemie, oczekują tego, że również usługi ubezpieczeniowe będą mogły być przez nich nabywane i realizowane z wyłącznym wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. W konsekwencji dla ubezpieczających kompletnie niezrozumiałe jest to, dlaczego w przypadku rynku ubezpieczeń mają do czynienia nadal z tradycyjnymi – papierowymi – metodami interakcji.

Występujące ograniczenia prawne i regulacyjne naruszają zasady równego konkutowania na jednolitym rynku finansowym i – co ważniejsze – stoją na przeszkodzie realizowania gospodarczych i społecznych zadań ubezpieczeń majątkowych i życiowych, w tym w szczególności uświadamiania potrzeby ubezpieczania się.

REKOMENDACJE

Rekomendujemy wyeliminowanie poniższych barier regulacyjnych uniemożliwiających oferowanie ochrony ubezpieczeniowej oraz świadczenie bieżącej obsługi osób ubezpieczonych w ramach umowy ubezpieczenia w wyłącznym wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

NALEŻY WYELIMINOWAĆ W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Konieczność uzyskiwania pisemnych zgód ubezpieczającego i ubezpieczonego (jak np. zgody na przetwarzanie danych, zgody na uzyskanie dostępu do dokumentacji medycznej czy też do danych z Narodowego Funduszu Zdrowia, zgody na uzyskanie dostępu do danych znajdujących się w dyspozycji innego zakładu ubezpieczeń; w praktyce chodzi tutaj o zgody dotyczące danych wrażliwych, np. o stanie zdrowia klienta zainteresowanego ochroną ubezpieczeniową, które są potrzebne zakładowi ubezpieczeń do oszacowania ryzyka ubezpieczeniowego).
2. Konieczność przekazywania ubezpieczającemu i ubezpieczonemu danych i informacji z wykorzystaniem tzw. trwałego nośnika.
3. Konieczność składania niektórych oświadczeń woli przez zakład ubezpieczeń z wykorzystaniem tradycyjnej pisemnej formy (jak np. w procesie likwidacji szkody ubezpieczeniowej).
4. Wynikającą z przepisów ustawy Kodeks cywilny konieczność przekazywania niektórych informacji i oświadczeń przez zakład ubezpieczeń do ubezpieczającego w formie pisemnej.

Ponadto należy zapewnić zakładom ubezpieczeń w pełni elektroniczny dostęp do danych na temat ubezpieczających i ubezpieczonych.

Plan reformy emerytalnej odpowiada na wyzwania społeczne i gospodarcze. Duże i średnie firmy rozumieją potrzebę budowy systemu długoterminowego oszczędności. Społeczeństwo popiera oszczędzanie na emeryturę z dopłatą pracodawców i państwa oraz transfer 75% aktywów z OFE do IKZE. Dojrzeliśmy do reformy i nie powinniśmy zwlekać z jej wprowadzeniem, ponieważ lepszego momentu może już nie być.

Małgorzata RUSEWICZ
Prezes Zarządu,
Izba Gospodarcza
Towarzystw
Emerytalnych

Tegoroczny panel infrastrukturalny poświęciliśmy tematyce e-mobilności, czyli powiązania trzech dyscyplin: technik informatycznych, energetyki oraz transportu. Są to kwestie, które można jeszcze określić jako futurologiczne, choć już dziś zaczynamy mieć z nimi do czynienia – przez m.in. pojazdy autonomiczne czy coraz częściej pojawiające się pojazdy hybrydowe. Wyzwaniem, które stoi przed nami jest dostosowanie całości infrastruktury do nowych możliwości rozwoju.

**Jerzy
GAJEWSKI**
Prezes Zarządu,
NDI S.A.

UZASADNIENIE

Digitalizacja ubezpieczeń jest zjawiskiem nieuniknionym. Leży w interesie zakładów ubezpieczeń (które już dzisiaj dysponują odpowiednią zdolnością do oferowania takich usług i są zainteresowane obniżeniem kosztów swojej działalności), ubezpieczających i ubezpieczonych (zainteresowanych uzyskiwaniem ochrony ubezpieczeniowej w możliwie najprostszy sposób, w tym bez potrzeby składania papierowych oświadczeń woli), a przede wszystkim w interesie społecznym i gospodarczym. W tym ostatnim kontekście wypada wskazać w szczególności, że digitalizacja ubezpieczeń doskonale wpisuje się w potrzebę budowania świadomości w obszarze społecznego i gospodarczego znaczenia ubezpieczeń majątkowych i życiowych.

Pozwalamy sobie dodatkowo wskazać, że wyeliminowanie wyżej wskazanych barier prawnych i regulacyjnych byłoby – pod względem prac legislacyjnych – działaniem bardzo prostym i w istocie sprowadzałoby się do wprowadzenia niewielkich zmian do postanowień norm ustawy Kodeks cywilny i ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (w szczególności: zastąpienia pojęcia: pisemna zgoda pojęciem wyraźna zgoda; dopuszczenia możliwości składania wszelkich oświadczeń woli z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej; rozszerzenia zakresu przetwarzania i pozyskiwania danych osobowych i innych danych wrażliwych przez zakład ubezpieczeń; umożliwienia zakładom ubezpieczeń komunikacji z ubezpieczającym, ubezpieczonym i poszkodowanym z wykorzystaniem tylko środków komunikacji elektronicznej; umożliwienia zakładom ubezpieczeń możliwie szerokiego dostępu do danych na temat ubezpieczających i ubezpieczonych). Obecnie znajdujemy się w doskonałym momencie na przeprowadzenie wyżej wskazanych zmian, najbliższe miesiące stać będą bowiem pod znakiem quasi-implementacji do systemu prawa krajowego unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (tzw. RODO), które jest związane między innymi z wyżej wskazanymi barierami prawnymi i regulacyjnymi. Jest to zatem świetna okazja do podjęcia przez prawodawcę krajowego działań nakierowanych na wprowadzenie rozwiązań pozwalających na pełną digitalizację ubezpieczeń.

INTERWENCJONIZM WŁADZ PUBLICZNYCH – ASPEKTY GOSPODARCZE

WPROWADZENIE

Chociaż władze państwowe w Polsce są związane w wielu kwestiach postanowieniami władzy publicznej szczebla unijnego, mają swobodę w kształtowaniu i realizacji krajowej polityki w wielu zakresach. W krótkim okresie podstawowe znaczenie mają polityka budżetowa i polityka rozwoju sektora państwowego w gospodarce. Za pomocą polityki makroekonomicznej, której celem jest utrzymywanie równowagi gospodarczej i bezpiecznego deficytu budżetowego, można również pobudzać konsumpcję, kreując transfer funduszy socjalnych, oraz rozwijać inwestycje w sektorze publicznym. Od 2015 roku rząd w Polsce zdecydował się na wprowadzenie kilku rozwiązań, które zwielokrotniły transfer środków z budżetu do gospodarstw domowych. W tym samym czasie w sektorze publicznym zmniejszyły się inwestycje, ale ich wolumen powinien wzrosnąć w najbliższych trzech-pięciu latach w związku z programem wykorzystania przyznanych środków unijnych. Aktualna polityka makroekonomiczna rządu w Polsce nie jest prowadzona w zgodzie z kanonem, iż transfer środków z budżetu powinien być ograniczany w okresie rozwoju gospodarki, aby tworzona rezerwa budżetowa mogła być użyta w celu pobudzenia rozwoju w okresie kryzysu.

Interwencjonizm państwowy o horyzoncie długookresowym przejawia się we współczesnym świecie przede wszystkim w polityce strukturalnej. Na jej kształt oddziałują polityki globalne: ekologiczna, klimatyczna i energetyczna, a także stale nasilające się tempo rozwoju technologicznego. Relacje szybkich zmian w technologii oraz niewspółmiernie wolniej zachodzących zmian politycznych, biznesowych i społecznych opisuje zdefiniowane na początku drugiej dekady XXI wieku law of disruption (prawo innowacji wywrotowych). Świat stoi przed wyzwaniem, jak szybko i w jakim zakresie zmieniać strukturę wykorzystywania zasobów naturalnych do generowania energii elektrycznej. Innym wyzwaniem jest perspektywa zastąpienia pracowników przez roboty.

Eksperti reprezentują skrajnie zróżnicowane poglądy co do tej perspektywy. O skali zjawiska świadczy przykład – ewentualne dopuszczenie do ruchu autonomicznych samochodów ciężarowych może w czasie dziesięciu lat pozbawić w Europie 3,4 mln osób miejsca pracy.

W sektorze międzynarodowego transportu drogowego polskie przedsiębiorstwa rodzinne odniosły sukces na skalę europejską, lecz mogą paść ofiarą czwartej rewolucji przemysłowej. W obliczu wyzwań związanych z rozwojem technologii władza publiczna powinna prowadzić bardzo roztropną politykę. Jej wstępne ukształtowanie i następnie bieżące korekty wymagają wykorzystania wiedzy krajowych ośrodków akademickich i badawczych, które powinny być wspierane przy nawiązywaniu i zacieśnianiu więzi ze specjalistami ze świata biznesu oraz nauki na całym globie.

Działania władzy publicznej wpływają na poziom zaufania w relacjach społecznych. Odwołując się do koncepcji Firmy-Idei, można prowadzić debatę publiczną dotyczącą kierunków i metod przekształcania celów polityki społeczno-gospodarczej oraz stymulowania przedsiębiorców i menedżerów do budowania pozytywnych relacji zarówno z pracownikami, jak i z partnerami gospodarczymi. Takie relacje sprzyjają rozwojowi wiedzy, jej upowszechnianiu i wykorzystywaniu w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego.

Interwencjonizm będzie skuteczny w długim okresie, jeśli krajowe władze publiczne będą zacieśniać współpracę z władzami innych krajów, gdyż w epoce gospodarki globalnej rozwiązywanie problemów krajowych nie może się odbywać w formule izolacjonizmu.

Współpraca korporacji ze startupami w ramach otwartych ekosystemów przynosi korzyści obu stronom. Dlatego Mastercard wspiera platformę współpracy The Heart i realizuje globalny program Start Path. Współpracujemy też z firmami FinTech przy rozwijaniu innowacji płatniczych i przekonaliśmy się, że 'czując one rynek' i działając efektywnie. Tymi doświadczeniami chętnie dzielimy się z bankami.

Bartosz

CIOŁKOWSKI

*Dyrektor generalny
polskiego oddziału
Mastercard Europe*

Wzrost gospodarczy wymaga środowiska sprzyjającego przedsiębiorczości i wykorzystaniu kapitału zagranicznego dla rozwoju gospodarki krajowej. Głównymi hamulcami dla napływu inwestycji zagranicznych do Polski są niepewność oraz brak wykwalifikowanej siły roboczej.

**Debora
REVOLTELLA**

*Director of the Economic
Department, European
Investment Bank*

REKOMENDACJE

1. Interwencjonizm gospodarczy powinien być prowadzony zgodnie z kanonem, że transfer środków z budżetu do gospodarstw domowych oraz do prywatnego sektora w gospodarce (poprzez zwiększenie deficytu sektora finansów publicznych do maksymalnie 3%) nasilany jest w obliczu lub podczas trwania kryzysu, a w okresie rozwoju gospodarczego tworzone są rezerwy środków publicznych (przy odpowiednio zmniejszonym deficycie).
2. Władza publiczna powinna zabiegać o zacieśnianie więzi między podmiotami gospodarczymi z obu sektorów: państwowego i prywatnego. Zasadne jest unikanie rozwoju silnych więzi wewnątrz sektora państwowego (między państwowymi bankami i państwowymi przedsiębiorstwami przemysłowymi, np. z sektora energetycznego), aby zredukować ryzyko angażowania środków finansowych w pożądane politycznie, ale ekonomicznie nieracjonalne projekty.
3. Władza publiczna, wspierając rozwój technologii wśród krajowych przedsiębiorstw, powinna się powstrzymać od preferowania konkretnych rozwiązań, gdyż w epoce czwartej rewolucji przemysłowej poziom kompetencji potrzebnych do przeprowadzenia efektywnej analizy osiągnięć przeważnie jedynie specjaliści zatrudnieni w podmiotach gospodarczych.
4. Władza publiczna powinna wspierać rozwój szkolnictwa wyższego i ośrodków badawczych, a ich dorobek wykorzystywać w pracach Centralnego Ośrodka Rozwoju Strategicznego, stanowiącego podstawową agendę wspierającą pracę rządu i parlamentu RP.
5. Osoby pełniące obowiązki w organach władzy publicznej mają możliwość wspierania procesu przekształcania oportunistycznej gospodarki, w której dominuje gra transakcyjna, w system rozwijający się dzięki budowaniu relacji opartych na zaufaniu. Interwencjonizm realizowany bez wizji przemian społecznych degeneruje się do procedury załatwiania partykularnych interesów przy wykorzystaniu aparatu władzy oraz znajdujących się w jego dyspozycji środków publicznych.

POLITYKA WOBEC IMIGRANTÓW ZAROBKOWYCH

WPROWADZENIE

Klimat dyskusji na temat imigracji zarobkowej do Polski jest wybitnie mało merytoryczny. Ton jej nadają politycy, którzy do jednego worka wrzucają uchodźców, nielegalnych imigrantów oraz migrantów zarobkowych podejmujących pracę na podstawie zezwoleń, oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy lub innych dokumentów pobytowych. Niekorzystny klimat wokół kwestii migracji ma racjonalne podłoże – jest nim zalewająca Europę fala migrantów z Afryki i związane z nią problemy typu terroryzm. Z tego punktu widzenia, wszystkie inne problemy wokół migracji schodzą na dalszy plan.

Niezależnie od tego, tylko w ostatnich dwóch latach liczba cudzoziemców na polskim rynku pracy wzrosła o ponad 100%. Jest to kontynuacja (choć dynamika rośnie) tendencji obserwowanej już od kilku lat. Jak wynika z danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w okresie 2008–2016 nastąpił istotny wzrost wydanych zezwoleń na pracę – z ponad 12 tys. w 2004 roku do ponad 127 tys. w 2016 roku. Jeszcze większe zainteresowanie podejmowaniem pracy w Polsce było obserwowane w sektorach sezonowych. W okresie 2007–2016 liczba wydanych oświadczeń o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi wzrosła z 21 tys. do ponad 1,3 mln, co oznaczało ponad 61-krotny wzrost. Oczywiście nie wszyscy cudzoziemcy, dla których wystawiono dokumenty, ostatecznie podjęli pracę w Polsce, ale tendencja jest oczywista.

Główną grupą imigrantów zarobkowych od kilkunastu lat pozostają obywatele Ukrainy. Zarówno dane dotyczące zezwoleń na pracę, jak i oświadczeń, wyraźnie pokazują ich dominującą rolę na polskim rynku pracy. Stanowią oni ok. 80–90% cudzoziemskiej siły roboczej.

Jednocześnie wzrostowi obecności cudzoziemców na polskim rynku pracy towarzyszy spadek bezrobocia. Jest to widoczne szczególnie w latach 2013–2016, kiedy to mieliśmy do czynienia z dynamicznym wzrostem wydawanych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców oraz oświadczeń pracodawców z jednoczesnym spadkiem bezrobocia. Obecnie jest ono najniższe od 1989 roku. Z licznych badań na temat wpływu imigracji na polski rynek pracy wynika, że jest ona korzystna, a spodziewane zmiany demograficzne, które powodują starzenie się społeczeństwa, wręcz zachęcają do nowej polityki migracyjnej. Analizy nastrojów i planów inwestorów i przedsiębiorców w Polsce pokazują tendencje wzrostowe, przy jednoczesnym kurczeniu się polskiego rynku pracy (m.in. procesy demograficzne i wejście od października obniżonego wieku emerytalnego).

Aby sprostać tym wyzwaniom, potrzebna jest aktywna polityka rządu, firm, organizacji pracodawców oraz uczelni zachęcająca do migracji do Polski i dostosowanie przepisów i procedur uzyskiwania pozwoleń na pracę i pobyt, a także uzyskiwanie polskiego obywatelstwa.

Suwerenny może być tylko ten, który ma siłę utrzymać swoją suwerenność. Jeśli się nie ma takiej siły to trzeba szukać sojuszy, by osiągnąć to czego się chce. Europa jest wspólnotą losu. Tylko poprzez Europę możemy zapewnić suwerenność naszemu narodowi. (...) Jeśli Europejczycy nie będą razem i nie będą mieli woli i siły by zapewnić mieszkańcom Afryki lepsze warunki życia w Afryce to żadne granice, zasieki czy mury nie powstrzymają olbrzymiej imigracji do Europy.

**Elmar
BROK**
*Posel do Parlamentu
Europejskiego*

Obserwujemy obecnie w Polsce procykliczne poluzowanie fiskalne. Władze gospodarcze Polski utrzymują saldo budżetowe poniżej 3% PKB, co powinno zapewnić stabilizację współczynnika długu publicznego do PKB, jednakże pogorszeniu uległo strukturalne saldo budżetowe. Ponadto sytuacja demograficzna Polski budzi bardzo poważne obawy.

**Ed
PARKER**
Head of EMEA
Sovereign Ratings,
Fitch Ratings

REKOMENDACJE

1. Nowa polityka imigracyjna powinna spowodować przekształcanie imigracji sezonowej, realizowanej głównie poprzez oświadczenia pracodawców o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi, w imigrację na stałe. Można to zrobić poprzez wdrożenie jednego bardzo prostego instrumentu. Cudzoziemiec (będą to w praktyce sami obywatele Ukrainy), który podejmował zatrudnienie w Polsce w przeszłości i przykładowo w ostatnich dwóch latach zebrał sześć miesięcy tzw. składkowych (czyli z tytułu jego zatrudnienia były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne i podatki), powinien otrzymywać zezwolenie na pobyt w Polsce na pięć lat z prawem zmiany pracodawcy. Warto dodatkowo uprościć możliwość uzyskiwania obywatelstwa dla cudzoziemców posiadających prawo do pobytu stałego. Po zastosowaniu takiego rozwiązania należałoby się spodziewać nie tylko wzrostu wpływów do ZUS oraz urzędów skarbowych, ale także ograniczenie wielu nadużyć związanych z zatrudnianiem cudzoziemców. Ponadto zmniejszyłaby się presja na ograniczanie wzrostu wynagrodzeń, co przy tej dynamice napływu cudzoziemców na pewno występuje. Oznaczałoby to zatem także korzyść dla polskich pracowników.
2. Należy opracować system preferencji przy wydawaniu wiz krajowych/prawa stałego pobytu dla osób o konkretnych umiejętnościach zawodowych i wykształceniu: operatorów obrabiarek CNC, informatyków itd. Byłyby to wizy krajowe, nie schengenские, żeby preferowani imigranci nie wyjeżdżali dalej. Borykamy się generalnie z brakiem pracowników o wysokich kwalifikacjach i możliwość uruchomienia szybkiej ścieżki zatrudniania obcokrajowców (implementacja m.in. Dyrektywy ICT – Intracompany Transfers), nie tylko z Ukrainy, ale innych krajów z poza UE, jest dla sektora usług biznesowych i sektorów nowoczesnych technologii niezwykle istotna. Obecnie w firmach sektora usług zatrudnionych jest ok 8–9% obcokrajowców, profesjonalistów z wyższym wykształceniem. Należy zadbać o dobry PR Polski jako kraju przyjaznego obcokrajowcom, którzy chcą rozwijać swoją karierę zawodową. Jest on jednym z istotnych czynników decydujących o wyborze lokalizacji przez osoby o wysokich kwalifikacjach. Warto w tym miejscu wspomnieć o potrzebie zmiany klimatu dyskusji społecznej na temat migracji na bardziej merytoryczny (obecnie uchodzący, nielegalni imigranci i migranci zarobkowi często sprowadzani są do tej samej kategorii).
3. Należy przyspieszyć i uprościć procedury związane z pobytem i zezwoleniem na pracę dla obcokrajowców. Uzyskanie zezwoleń trwa od kilku miesięcy do roku, co powoduje, że traci pracownik, który w tym czasie nie może podjąć legalnie zatrudnienia (a z konieczności utrzymania się często podejmuje pracę nielegalną) oraz potencjalny pracodawca, który czeka na danego pracownika.
4. Należy stymulować działania pracodawców na rzecz asymilacji imigrantów zarobkowych w Polsce. Firmy, oprócz oferowania atrakcyjnych zarobków, mają możliwość podejmowania działań wspierających pracowników w procesie integracji. Przykładów takich działań może być kilka: kursy języka polskiego organizowane dla pracowników, pomoc przy wynajęciu mieszkania na wolnym rynku czy zapisaniu dzieci do szkoły, szkolenia i warsztaty z kultury, wartości i systemu funkcjonowania polskiego społeczeństwa, ale też szkolenia skierowane do kadry zarządzającej oraz działów HR, PR i in. z obszaru kompetencji międzykulturowych, zarządzania różnorodnością czy przepisów i procedur legalizacji zatrudnienia w Polsce.
5. Należy monitorować działania agencji zatrudnienia i pośredników, z którymi część firm współpracuje przy zatrudnianiu cudzoziemskich pracowników. Coraz częściej pojawiają się informacje o dużej liczbie nadużyć i nieetycznego czy wręcz nieuczciwego traktowania pracowników. Być może część pracodawców korzystających z usług takich agencji nie ma tej świadomości. Kluczowa jest świadoma i rzetelna weryfikacja potencjalnego pośrednika na rynku pracy.

REGIONALNE FUNDUSZE ROZWOJU JAKO KATALIZATORY ZMIAN STRUKTURALNYCH

WPROWADZENIE

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2014–2020 przyniosła między innymi wzrost znaczenia Regionalnych Programów Operacyjnych, jak również znaczenia finansowania zwrotnego dla rozwoju. W ramach obecnych RPO poszczególne województwa przeznaczyły średnio 5,6% środków na wsparcie zwrotnych inwestycji kapitałowych. W skali kraju stanowi to około 1,7 mld euro. Przy czym skala środków w poszczególnych województwach przeznaczonych na pożyczki, poręczenia czy inwestycje kapitałowe waha się pomiędzy 11% a 2,4% całości ich RPO.

Jednocześnie w poszczególnych województwach następują sukcesywnie zwroty środków z istniejących w poprzedniej perspektywie finansowej działań zakładających wykorzystanie instrumentów finansowych. Środki te tworzą zasób, który może być wykorzystany do rozbudowy instrumentów zwrotnych w ramach poszczególnych województw.

Pod kątem wykorzystania tego zasobu środków powracających z poprzedniej perspektywy finansowej powstają Regionalne Fundusze Rozwoju. Z kolei dla efektywnego wykorzystania środków z RPO w obecnej perspektywie finansowej województwa podejmują współpracę z BGK i EBI, a niekiedy tworzą także własne fundusze rozwojowe, mające status spółek prawa handlowego, działających w obszarze świadczenia usług finansowych.

Ekonomia jest istotnym elementem życia każdego mieszkańca, niemniej jednak wcale nie mniejsze znaczenie ma otoczenie, w którym żyjemy. Czystego powietrza niestety w markecie nie kupimy, choćbyśmy mieli worek z pieniędzmi. Warto inwestować w środowisko, bo ta inwestycja procentować będzie latami i przełoży się na naszą i potomnych jakość życia.

Jacek KARNOWSKI
Prezydent Miasta Sopotu

Małe i średnie przedsiębiorstwa są kołem zamachowym polskiej gospodarki, generują prawie połowę polskiego PKB, a ich udział w eksporcie wynosi ok. 20 proc. Wspólnie z innymi instytucjami rozwoju zapewniamy wiele rodzajów finansowania, które wspierają rozwój tego sektora. Przykładem jest oferowany przez nas program gwarancji de minimis, który w ciągu trzech lat doprowadził do zmobilizowania kapitału w formie pożyczek dla MŚP na blisko 70 mld zł.

Wojciech

HANN

*Członek Zarządu,
Bank Gospodarstwa
Krajowego*

REKOMENDACJE

1. Wobec przewidywanego ograniczenia dostępności środków UE po roku 2020 oraz przy niewielkich dochodach własnych samorządów województw konieczne jest rozpoczęcie budowy silnej lokalnej bazy finansowej w ramach regionów, która pozwoli na efektywne współdziałanie z kapitałem prywatnym w realizacji regionalnej polityki rozwoju. Regionalne Fundusze Rozwoju powinny ułatwić i zdynamizować przebudowę gospodarki regionów. Regionalne Fundusze należy zatem traktować jako istotny instrument realizowania polityki rozwoju prowadzonej przez samorządy województw, głównie w obszarze innowacji, przedsiębiorczości, modernizacji obszarów miejskich oraz redukcji energochłonności – adekwatnie do specyfiki i potencjałów rozwojowych regionów, w szczególności poprzez zapewnienie finansowania dla priorytetów rozwoju określonych w ramach strategii rozwoju województw.
2. W ramach regulacji prawnych należy zagwarantować funduszom status równoprawnych uczestników rynku finansowego. Powinno to m.in. zapewnić dostęp do informacji z Biura Informacji Kredytowej.
3. Jednocześnie regulacje prawne powinny w sposób jednoznaczny gwarantować możliwość dysponowania przez samorządy województw i Regionalne Fundusze Rozwoju zasobami finansowymi pochodzącymi ze zwrotu środków wykorzystanych w ramach instrumentów finansowych dostępnych w Regionalnych Programach Operacyjnych na lata 2007–2013 oraz 2014–2020. Status Regionalnych Funduszy Rozwoju powinien być uregulowany m.in. w ustawie o samorządzie i ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
4. Należy zapewnić takie standardy zarządzania i formy organizacyjne Regionalnych Funduszy Rozwoju – w szczególności niezależność komitetów inwestycyjnych – które będą gwarantowały ich efektywność i wiarygodność, zwłaszcza w przypadku realizowania działań wymagających angażowania środków prywatnych przez innych partnerów z rynku kapitałowego. Standardy te powinny zapewniać transparentność i niezależność działania regionalnych funduszy rozwoju od doząnych wpływów politycznych. Działalność Regionalnych Funduszy Rozwoju nie powinna jednak prowadzić do efektu wypierania działających komercyjnie instytucji i pośredników finansowych.
5. Należy rozszerzyć formułę działania Regionalnych Funduszy Rozwoju, dotychczas funkcjonujących głównie poprzez pośredników finansowych, o ich bezpośrednie współfinansowanie z kapitałem prywatnym wybranych projektów, a także działania w formule *project finance*.

WZROST UDZIAŁU KREDYTÓW O STAŁEJ STOPIE PROCENTOWEJ

PRZYGOTOWANIE PRZEZ BANKI REALNEJ OFERTY KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH NA BAZIE STAŁEJ STOPI

Rekomendujemy wypracowanie zasad kredytowania opartego o stałe stopy procentowe, które byłyby stosowane w kredytach hipotecznych. Wypracowanie tych zasad oznaczać będzie:

- lepsze dopasowanie profilu ryzyka kredytu do możliwości przyjmowania ryzyka przez konsumenta,
- wypracowanie instrumentów prawnych i finansowych do systemowego przejęcia ryzyka stóp procentowych od klientów i zabezpieczania ryzyka stałej stopy procentowej w systemie bankowym,
- uczynienie oferty kredytowej bardziej zrozumiałej i przystępnej dla klientów.

Polski system finansowy charakteryzuje się wyjątkowo dużym udziałem kredytów opartych o zmienne stopy procentowe. W środowisku historycznie niskich stóp procentowych w Polsce ryzyko wzrostu stóp procentowych zwiększa się z każdym kwartałem. Brak realnej oferty kredytowej, umożliwiającej finansowanie potrzeb mieszkaniowych i inwestycyjnych bez narażania klienta na zmiany stóp procentowych, stanowi coraz poważniejsze ryzyko o charakterze systemowym. Brak dywersyfikacji oferty banków i portfela kredytowego w zakresie formuły ustalania stopy procentowej może wygenerować ryzyko o skutkach podobnych do obserwowanych w kredytowaniu w CHF.

Obecny brak jakiegokolwiek standardu w zakresie kredytowania opartego o stałe stopy procentowe generuje ryzyko sporów z konsumentami w przyszłości. Brak w bankach portfeli kredytowych opartych o stałe stopy procentowe przerzuca ryzyko zarządzania ryzykiem stopy procentowej na konsumenta, a ponadto utrudnia refinansowanie banków na rynkach listów zastawnych.

Celem rekomendowanego wzrostu kredytów jest zatem nie tylko przeciwdziałanie koncentracji ryzyka dla banków i kredytobiorców związanego z możliwością wzrostu stóp procentowych, lecz głównie profilaktyczne zabezpieczenie przed ryzykiem systemowym, prawnym i politycznym, wynikającym z braku realnej oferty kredytowej opartej o stałe stopy procentowe.

Ponadto transfer części ryzyka stopy procentowej z klientów do sektora bankowego zwiększa stabilność systemu bankowego, ponieważ oczekiwany wzrost refinansowania banków na rynkach listów zastawnych oznacza również wzrost udziału pasywów o stałej stopie procentowej.

Uważamy, że Narodowy Bank Polski i Komisja Nadzoru Finansowego powinny wspierać wzrost kredytów na stałą stopę procentową.

Biznes w Polsce inwestuje dziś zbyt mało w projekty badawczo-rozwojowe, w nowe rozwiązania mające na celu bardziej wydajny wzrost. Konieczne jest organiczne zwiększenie wydajności oraz większe otwarcie na możliwości ekspansji zagranicznej. Jeśli kapitał zagraniczny zaangażuje się w projekty badawczo-rozwojowe to zaowocuje nowymi technologiami, nowymi produktami, które wzmocnią wydajność.

Paweł BORYS

Prezes Zarządu, Polski Fundusz Rozwoju

Kapitał jest globalny tak jak przepływy kapitału są globalne. Podstawowe pytanie odnośnie do kapitału nie dotyczy tego czy jest on krajowy czy zagraniczny, ale jaką wartość dodaną dla gospodarki kraju może on generować. (...) Polska jest kluczowym krajem w regionie Europy Środkowej. Bez powodzenia polskiej gospodarki ten region nie będzie prosperował. To zarówno szansa jak i odpowiedzialność Polski za cały region.

**Vazil
HUDÁK**

*Vice President of the
European Investment
Bank*

DROGA REFORMY WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH – WIĘCEJ RYNKU W STOPACH REFERENCYJNYCH

Poniższa rekomendacja stanowi uszczegółowienie rekomendacji EKF z 2012 roku pt. „Więcej rynku w sektorze bankowym” i poszerzenie rekomendacji z EKF z 2015 i 2016 roku: „Więcej rynku w stopach referencyjnych”.

W świetle przyjętych nowych regulacji UE dot. stawek referencyjnych rekomenduje się, aby kraje UE przeprowadziły reformę stawek referencyjnych rynku pieniężnego, uwzględniając:

1. Modernizację obecnych stawek referencyjnych, na których bazuje wycena bardzo dużej części instrumentów finansowych
2. Stworzenie nowych stawek referencyjnych rynku pieniężnego, które stanowiłyby alternatywę do obecnie stosowanych.
3. Obniżenie ryzyka nieadekwatności stawek referencyjnych poprzez odniesienie ich w jak najwyższym stopniu do rzeczywistych transakcji zawieranych na rynkach.

Wprowadzenie stawek rynkowych do wskaźników finansowych lub powiązanie wskaźników z realnie zawieranymi transakcjami jest wymogiem wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu i Rady w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki w instrumentach i umowach finansowych.

Wprowadzenie do wyliczania stawek referencyjnych danych z rzeczywiście zawieranych transakcji obniża ryzyko systemowe na rynkach finansowych.

W kontekście reformy istnieje ryzyko, że zmodernizowane stopy referencyjne nie będą dokładnie odpowiadały poziomem ani zmiennością dotychczasowym wskaźnikom. Reforma może również spowodować demotywację dotychczasowych panelistów uczestniczących w tworzeniu wskaźników referencyjnych.

Mając świadomość powyższych ryzyk, regulatorzy, administratorzy i uczestnicy rynków muszą współdziałać, aby wdrożyć w życie założenia reformy i zapewnić poprawę funkcjonowania oraz odporność na manipulację stawek referencyjnych stosowanych w UE. Reforma stawek referencyjnych powinna być przeprowadzona w sposób zapewniający bezpieczeństwo prawne i ekonomiczne systemu finansowego.

Konieczne jest stworzenie i wykorzystywanie repozytorium cen na rynkach referencyjnych i rynkach powiązanych na potrzeby bieżącego tworzenia wskaźników, jak również na potrzeby okresowej weryfikacji reprezentatywności wskaźników finansowych względem opisywanych rynków.

Celowe jest powołanie grupy roboczej, która kompleksowo zaprojektuje i będzie konsultowała proces reformy stawek referencyjnych w Polsce oraz dostosuje proces implementacji do potrzeb i charakterystyki rynku polskiego. Grupa robocza powinna składać się nie tylko z przedstawicieli banków, ale również regulatorów i innych interesariuszy systemu finansowego. Ponadto reforma stawek referencyjnych powinna być przedmiotem zainteresowania instytucji odpowiedzialnych za ochronę konsumenta. Efekty zmian wynikających z reformy należy komunikować użytkownikom i konsumentom.

BUDOWA KAPITAŁOWEGO RYNKU INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH – HIPOTECZNY BANK POOLINGOWY

Polski rynek instrumentów dłużnych (DCM) cechuje się niską wartością wyemitowanych instrumentów. Wolumeny transakcji zawieranych na obligacjach i listach zastawnych, zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym, są niskie. Emisje obligacji i listów zastawnych w Polsce oparte są generalnie o zmienne stopy procentowe. Liczba potencjalnych inwestorów instytucjonalnych w Polsce jest niewielka. Wymienione czynniki sprawiają, że polski system finansowy tkwi w sytuacji, która sprzyja kumulowaniu ryzyk i nie umożliwia ich rozładowania. Obserwujemy narastające braki długoterminowego finansowania banków. Długoterminowe aktywa, stanowiące ponad połowę aktywów sektora bankowego, finansowane są krótkoterminowymi pasywami, co powoduje strukturalną lukę płynności. Z drugiej strony, brak jest skutecznych mechanizmów sprzyjających wytworzeniu pasywów długoterminowych.

Model finansowania poprzez emisje listów zastawnych zabezpieczonych na portfelach kredytów hipotecznych rozwija się w wielu krajach Europy. Finansowanie listami zastawnymi w Europie pokrywa średnio 20% zapotrzebowania na kredyty hipoteczne. W Polsce tylko 1%.

Przy obecnie niewielkim stopniu wykorzystania finansowania listami zastawnymi, względem obecnego wolumenu kredytów i przyszłych potrzeb finansowania długoterminowego, wysoki koszt powołania i działania specjalistycznych banków hipotecznych zdecydowały się ponieść tylko największe instytucje.

Biorąc pod uwagę fakt wzrastających wymagań regulacyjnych związanych z płynnością (współczynnik NSFR wynikający z dyrektywy CRD IV i współczynnik MREL wynikający z dyrektywy BRRD), zapotrzebowanie na finansowanie banków poprzez instrumenty DCM, w tym listy zastawne, będzie gwałtownie wzrastać.

Aby:

- obniżyć ryzyko systemowe związane z zapewnieniem dostępu do długoterminowych źródeł refinansowania,
- umożliwić dostęp do emisji listów zastawnych nie tylko największym bankom,
- umożliwić emisje oparte o stałe stopy procentowe,

rekomenduje się utworzenie poolingowego banku hipotecznego. Zadaniem takiego banku byłoby umożliwienie odkupu kredytów hipotecznych od innych banków uniwersalnych w celu wykorzystania szansy refinansowania poprzez emisje listów zastawnych. Bank taki pełniłby funkcje usługową względem wszystkich banków lub instytucji udzielających kredytów hipotecznych, których wolumeny generowanych portfeli nie pozwalają na stworzenie indywidualnie banku hipotecznego. Powołanie banku poolingowego – jako instytucji wspólnej infrastruktury finansowej – umożliwi:

1. Obniżenie kosztów operacyjnych.
2. Standaryzację umów kredytowych, w tym kredytowania opartego o stałe stopy procentowe.
3. Standaryzację warunków emisji listów zastawnych, w tym w szczególności listów opartych o stałe stopy procentowe.
4. Obniżenie ryzyka strukturalnego płynności w skali polskiego systemu finansowego.

System bankowy w Polsce zbudował znaczące bufory kapitałowe i jest źródłem siły gospodarki. Jest w stanie wspierać wzrost gospodarczy Polski. Otwarte pozostaje jednak pytanie, jak Polska przejdzie od systemu polegającego w istotnym stopniu na funduszach unijnych do systemu, który wygeneruje krajowe oszczędności i inwestycje.

Yves LEMAY
Managing Director
Sovereign Risk,
Moody's Investors
Service

Byłoby wspaniale, gdyby w każdym państwie Unii Europejskiej udało się stworzyć takie warunki dla młodych ludzi, by czuli oni, że ich przyszłość zależy od nich. Jest bardzo ważne, by mogli liczyć na przestrzeganie praworządności, te same zasady traktowania wszystkich oraz równe szanse dla wszystkich.

Luigi LOVAGLIO
Prezes Zarządu,
Bank Pekao S.A.

Mimo że zatrudnienie rośnie, płace są zaskakująco niskie. Nie rozumiemy dlaczego tak się dzieje. Utrzymuje się więc niepewność co do tego, na ile stabilne jest zbliżanie się inflacji do celu inflacyjnego. Wpadnięcie w pułapkę deflacyjną miałyby bardzo dalekosiężne negatywne konsekwencje dla gospodarki.

Lucrezia REICHLIN
Professor,
London Business School

RYNEK KAPITAŁOWY JAKO WAŻNY ELEMENT REALIZACJI STRATEGII ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU

REKOMENDACJE

1. Nadanie wysokiego priorytetu realizacji „Programu Budowy Kapitału” w ramach „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” w celu jednoczesnego uruchomienia całego zintegrowanego pakietu działań od 1.01.2018 roku oraz zwiększenia jego skuteczności w przyciąganiu kapitału prywatnego.

Główne czynniki sukcesu tego programu to:

- przeniesienie środków zgromadzonych w OFE do IKZE i nadanie im prywatnego statusu;
- dopuszczenie do obsługi podmiotów rynkowych od momentu uruchomienia Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK);
- zagwarantowanie niskich limitów całkowitych kosztów zarządzania aktywami zgromadzonymi w różnych rodzajach programów emerytalnych;
- wprowadzenie zachęt podatkowych do oszczędzania długoterminowego;
- przygotowanie we współpracy z rynkiem programu marketingowo-edukacyjnego, zwiększającego szanse na przyciągnięcie prywatnego kapitału do III dobrowolnego filaru emerytalnego.

2. Określenie ram organizacyjnych w zakresie opracowania i operacjonalizacji strategii dla rozwoju rynku kapitałowego w Polsce poprzez:

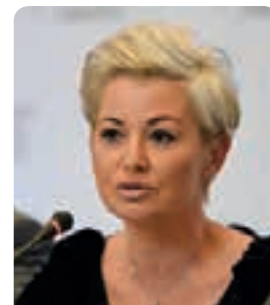
- wydzielenie w ramach Ministerstwa Rozwoju jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za operacjonalizację strategii;
- ukonstytuowanie Komitetu Sterującego oraz grup eksperckich składających się z przedstawicieli kluczowych uczestników rynku kapitałowego, pod nadzorem wydzielonej jednostki organizacyjnej w ramach Ministerstwa Rozwoju.

3. Zniesienie barier prawnych, w tym podatkowych, w celu umożliwienia plasowania przez polskich emitentów emisji euroobligacji do inwestorów zagranicznych (na wzór rozwiązań dla hipotecznych listów zastawnych) z wykorzystaniem polskiej infrastruktury powiązanej z międzynarodowymi depozytami papierów wartościowych, w celu budowy rynku euroobligacji na GPW.

4. Powołanie zespołów roboczych w ramach Ministerstwa Finansów, KNF oraz uczestników rynku finansowego do identyfikacji i systematycznego znoszenia barier i ograniczeń regulacyjnych w prawie polskim w celu:

- obniżenia regulacyjnych kosztów działania polskich firm inwestycyjnych:
 - > przegląd regulacji krajowych pod kątem możliwości ich uelastycznienia, w szczególności w zakresie zniesienia dyskryminacyjnych warunków prowadzenia działalności na rynku polskim przez podmioty polskie względem „paszportowanych” zagranicznych pośredników (między innymi: zasady outsourcingu, sankcje administracyjne, uproszczenie procedur administracyjnych w zakresie szybszej możliwości wdrażania nowych produktów finansowych),
 - > określenie polityki dla polskiego regulatora w zakresie wdrażania „zasady proporcjonalności” oraz zasady „T + 0” przy tworzeniu i implementacji regulacji unijnych do polskiego porządku prawnego, z uwzględnieniem specyfiki rynku polskiego,

- > wdrożenie nowego modelu służącego do oceny skutków regulacji (OSR) w zakresie całkowitego wpływu tych regulacji na uczestników polskiego rynku kapitałowego;
- stymulowania rozwoju rynku obligacji korporacyjnych:
 - > modyfikacja ustawy o obligacjach, m.in. uelastycznienie możliwości zmiany warunków emisji, minimalizacja dla inwestorów negatywnego efektu niewywiązywania się emitenta z zobowiązań wynikających z obligacji (default), karanie osób, które podejmują działania na szkodę obligatariuszy,
 - > wprowadzenie nowych lub uelastycznienie istniejących form reprezentacji obligatariuszy (bank reprezentant, inny przedstawiciel obligatariuszy, zgromadzenie obligatariuszy) w celu ułatwienia dochodzenia praw obligatariuszy,
 - > stworzenie jasnych reguł opodatkowania transakcji sekurytyzacyjnych;
- identyfikacji korzystnych dla Polski inicjatyw podejmowanych w ramach Unii Rynków Kapitałowych i regulacyjnego dostosowania ich do polskiego porządku prawnego, włącznie z monitorowaniem praktycznego wdrożenia tych inicjatyw na rynku polskim z uwzględnieniem specyfiki naszego rynku;
- obniżenia ryzyk regulacyjnych działania emitentów, m.in. poprzez tworzenie przez KNF skodyfikowanych polityk karania (sanctions guidance) dających wskazówki co do możliwej wysokości kar administracyjnych – w sytuacji braku możliwości ograniczenia górnego limitu tych kar w drodze ustawowej;
- budowy wizerunku Polski jako atrakcyjnego miejsca do przenoszenia zagranicznych podmiotów finansowych z UK w wyniku Brexitu.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest szansą na kompleksowe podejście do wzrostu gospodarczego. W obszarze Kapitału dla Rozwoju, SOR zakłada wzrost skali i znaczenia wykorzystania mechanizmów rynku kapitałowego w finansowaniu rozwoju gospodarki, dzięki m.in. działaniom wspierającym dostęp MŚP do kapitału za pośrednictwem różnych segmentów rynku kapitałowego, usuwaniu barier regulacyjnych, stworzeniu jednolitej strategii rozwoju dla całego polskiego rynku kapitałowego oraz programowi budowy kapitału długoterminowego. Chcąc rozwijać dalej polską gospodarkę musimy postawić na rynek finansowy.

**Iwona
SROKA**

*Prezes Zarządu,
Krajowy Depozyt
Papierów
Wartościowych*

Kraje będące poza strefą euro mogą odczuć negatywne skutki niestandardowej polityki pieniężnej EBC utrzymywania bardzo niskich stóp procentowych. Może ona zaburzyć równowagę gospodarczą i zwiększyć ryzyko dla stabilności makroekonomicznej.

Jacek BARTKIEWICZ
Członek Zarządu,
Narodowy Bank Polski

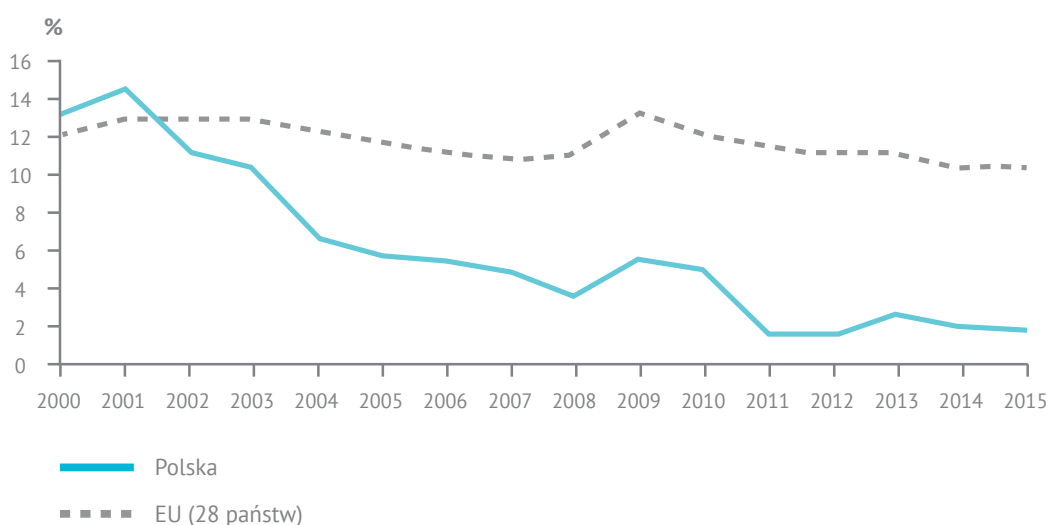
REKOMENDACJA AKADEMII EFC 2017

BUDOWANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI FINANSOWEJ POLAKÓW

WPROWADZENIE

Stopa oszczędzania gospodarstw domowych w Polsce do 2015 roku radykalnie spadała i była czterokrotnie niższa niż średnia stopa oszczędzania w krajach Unii Europejskiej. Według Diagnozy Społecznej przeprowadzonej od marca do czerwca 2015 roku prawie 55% gospodarstw deklaro- wało brak jakichkolwiek oszczędności, natomiast już pod koniec 2016 roku zgodnie z Barometrem finansowym ING było to tylko 30% Polaków. Wzrost poziomu oszczędności mógł być spowodowany między innymi wprowadzeniem programu 500+ w II kwartale 2016 roku. Warto jednak pamiętać, iż z uwagi na rozległy charakter programu należy jeszcze poczekać z jego obiektywną oceną.

Struktura oszczędności polskich gospodarstw domowych wynika z bieżących potrzeb konsumpcyj- nych i pozostaje w relacji z ich przeznaczeniem na nieprzewidziane zdarzenia losowe. Tendencje nie są optymistyczne. Blisko 600 tys. osób w wieku 18–24 lat posiada 1 mln aktywnych kredytów na kwotę 6,8 mld zł. Struktura kredytów młodych ludzi jest niepokojąca: niemal 70% to kredyty konsumpcyjne, 15% karty kredytowe. Co więcej, młodzi kredytobiorcy mają problemy ze spłaca- niem zobowiązań. Opóźnienia w spłacie kredytu powyżej 90 dni stanowią w tej grupie 12% spłaca- nych kredytów – 10 lat temu było to tylko 5%. Wzrosło także średnie zadłużenie młodego kredyto- biorcy – wynosi 11 560 zł wobec 3 311 zł w roku 2007.

Rys. 1. Stopa oszczędzania gospodarstw domowych w Polsce i krajach UE (źródło: Eurostat)

Polacy lokują swoje oszczędności przede wszystkim w bankach:

- 23% osób deklaruje, że środki gromadzi na rachunku osobistym/oszczędnościowo-rozliczeniowym,
- 16% – na koncie oszczędnościowym,
- 14% – na lokacie terminowej,
- aż 17% oszczędzających trzyma gotówkę w domu.

Polacy charakteryzują się awersją do ryzyka, która objawia się m.in. skłonnością do odkładania wolnych środków pieniężnych w formie gotówki, będącej najmniej efektywnym lub nawet nieefektywnym sposobem oszczędzania (brak zysków z odsetek, straty wynikające z inflacji).

Co więcej, Polacy nie zdają sobie sprawy z korzyści płynących z długoterminowego oszczędzania, z tzw. potęgi procentu składanego czy minimalizacji ryzyka inwestycyjnego. Dlatego też społeczeństwo oszczędza krótkoterminowo, co nie wymaga systematyczności, która powinna być nieodłącznym elementem racjonalnego gromadzenia kapitału na przyszłość.

Wprawdzie wartość wolnych środków gromadzonych przez gospodarstwa domowe w Polsce rośnie systematycznie od początków procesu transformacji, stopa oszczędzania kształtuje się jednak zdecydowanie poniżej średniej dla krajów UE. Polska wypada źle także na tle krajów o podobnym poziomie dochodu narodowego, takich jak Czechy, Chorwacja, Węgry, Słowacja, Słowenia.

90% Polaków wie, że regularne oszczędzanie zapewnia spokój i bezpieczeństwo i aż 80% badanych uważa, że można być z siebie dumnym, jeśli uda się zaoszczędzić na ważny cel. Jednocześnie systematycznie próbuje oszczędzać tylko co piąty z nas! W 2016 roku mieszkańcy takich państw, jak: Botswana, Rwanda, Białoruś i Irak oszczędzali więcej niż Polacy przy niższym PKB per capita.

Polacy jako powód niskiego poziomu odkładanych środków finansowych wskazują niewystarczające dochody, choć przyznają, że dodatkowe oszczędności są konieczne, aby godnie żyć na emeryturze. Wciąż liczą na opiekuńczy charakter państwa, które wspomże obywateli w trudnej sytuacji. Niestety przekonanie to z uwagi na obecną i prognozowaną sytuację demograficzną Polski zdaje się bezpodstawne. Kluczem do zmiany skłonności do konsumpcji w skłonność do oszczędzania, a także do zbudowania społeczeństwa oszczędzającego, jest zbudowanie nawyku oszczędzania.

Oszczędzanie to trudna sztuka – wymaga systematyczności, sumienności, wytrwałości, rezygnacji z przyjemności. Niestety w naszym społeczeństwie dominuje skłonność do bieżącej konsumpcji. Chociaż istnieje potencjał, brakuje nam kompetencji, motywacji i wiedzy, a także wystarczająco dobrej oferty.

Aby zbudować nawyk oszczędzania wśród Polaków, proponujemy działania wielotorowe. Dlatego nasze rekomendacje podzieliłoby na trzy obszary: edukację, instytucje finansowe i regulacje prawne.

REKOMENDACJE

EDUKACJA

Dynamika zmian zachodzących w gospodarce narzuciła społeczeństwu nowy model gospodarowania dostępnym kapitałem. Aspekt oszczędzania dotyczy więc nie tylko dojrzałych Polaków, ale także młodzieży akademickiej oraz dzieci. Aby podwyższyć stopień posiadanych oszczędności, należy wypracować nawyk regularnego odkładania kapitału poprzez odpowiednio dobrane narzędzia (zgodne z cechami danych grup wiekowych). Pomoc w wyrobieniu nawyku praktycznego podejścia zarówno do kwestii oszczędzania, jak i odpowiednich postaw funkcjonowania w życiu gospodarczym powinna rozwinąć się we współpracy systemu edukacji i działalności Ministerstwa Cyfryzacji.

Opinia publiczna nie zaakceptuje tego jeśli władze będą musiały interweniować co dziesięć lat, by ratować sektor finansowy. Stworzy to zagrożenie dla demokracji. Społeczeństwo nie zgodzi się na to, że ratowany jest jeden sektor, podczas gdy reszta społeczeństwa nie jest chroniona pod podobnym parasolem.

Francesco MAZZAFERRO
Head of the Secretariat,
European Systemic
Risk Board

Braki na rynku pracy w Polsce, szczególnie jeśli chodzi o wykwalifikowanych pracowników, mogą powstrzymać inwestorów. Do pewnego stopnia sytuacja ta jest łagodzona przez napływ siły roboczej z Ukrainy. Jednak przy kurczącym się rynku pracy i przy niekorzystnym profilu demograficznym Polski wzrost gospodarczy może być zapewniony tylko przez zwiększenie wydajności, co wiąże się z koniecznością wzrostu poziomu inwestycji.

Moritz

KRAEMER

Global Chief Rating
Officer, Sovereign
Ratings, Standard
& Poor's

1. Wprowadzenie do szkół i przedszkoli dodatkowych narzędzi promujących oszczędzanie

W Polsce istnieją już interesujące gry on-line, gry planszowe i filmy wideo podejmujące w przejrzysty sposób tematykę oszczędzania i zarządzania kapitałem. Powinny znaleźć swój wyraz w programach nauczania (w ramach m.in. zajęć z przedsiębiorczości) już na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W ramach tych działań należy wykorzystać także aspekt grywalizacji, bardzo popularny wśród młodych osób, a także dokonania z zakresu programów lojalnościowych, skierowanych na wsparcie funkcjonowania Wirtualnych Szkolnych Kas Oszczędzania, które mogłyby umożliwiać zbieranie punktów (za np. regularność oszczędzania) wymieniających na nagrody lub wspomagających inicjatywy charytatywne, co dodatkowo mogłoby motywować młodych Polaków do regularnego oszczędzania.

Co więcej, w szkołach i przedszkolach to dzieci powinny zamiast rodziców przynosić drobne kwoty, tworzyć wspólny budżet i uczyć się nim zarządzać.

2. Zwiększenie godzin lub ilości przedmiotów praktycznych o tematyce zarządzania finansami osobistymi na wszystkich kierunkach studiów

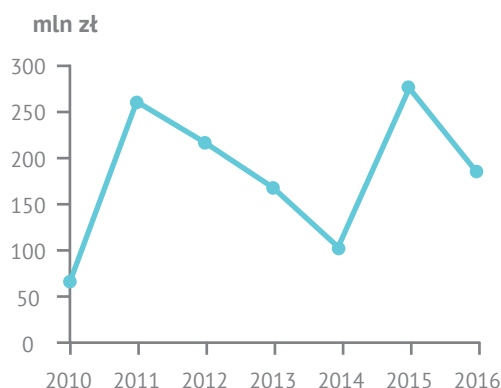
Według badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszej rekomendacji, ponad połowa ankietowanych studentów nie odkłada regularnie swoich przychodów. Nie wykazuje również analitycznej wiedzy dotyczącej wpływu środowiska gospodarczego na kształt i wielkość swoich oszczędności. Na podstawie uzyskanych wyników oraz wiedzy teoretycznej rekomendujemy, aby zwiększyć siatkę godzinową oraz zmienić formę zajęć z ekonomii życia codziennego na model stricte praktyczny, w większym stopniu absorbujący uwagę ludzi młodych.

INSTYTUCJE FINANSOWE

1. Promowanie ETF przez instytucje finansowe

Oprócz klasycznych instrumentów finansowych, takich jak: akcje, obligacje czy też lokaty bankowe, w minionej dekadzie w Polsce pojawiły się również ich alternatywne rodzaje. Jednymi z nich są Exchange Traded Funds (ETF), czyli otwarte fundusze inwestycyjne, których głównym założeniem jest odzwierciedlanie zachowań określonych indeksów giełdowych. ETF-y po raz pierwszy w Polsce pojawiły się w roku 2010 (w Kanadzie – 1990, USA – 1993, Chinach – 1999, Europie – 2000), a zainteresowanie inwestorów tą formą inwestycji ulega ciągłym wahaniom.

Rys. 3. Wartość obrotów ETF w całym roku w Polsce

Fundusze ETF są bardzo ciekawą alternatywą dla funduszy inwestycyjnych oraz produktów strukturyzowanych o większym ryzyku inwestycyjnym – są zdecydowanie tańsze w obsłudze, łatwiejsze do zrozumienia, gdyż odwzorowują kurs danego waloru w stosunku 1:1. Fundusze ETF mogłyby być również podstawą tworzenia się produktów o mniejszej zmienności. Niestety fundusze ETF mimo swojej prostoty nie cieszą się popularnością na polskim rynku i są wypierane przez bardziej skomplikowane i droższe produkty. Świadczą o tym chociażby zachodzące w poszczególnych latach zmiany wartości ich obrotów.

Zaleca się zatem promowanie ETF-ów przez wszystkie podmioty mające charakter instytucji finansowych oraz tworzenie prostych produktów opartych na ETF, ale ze zmniejszonym ryzykiem inwestycyjnym, np. lokaty strukturyzowane, w przypadku TFI zaleca się również tworzenie funduszy indeksowych, które są bardzo podobnym instrumentem inwestycyjnym, jednak umożliwiają emisję również dla mniejszych funduszy. Dodatkowym wzmocnieniem może być też decyzja o utworzeniu dodatkowych ETF-ów bazujących na określonych materiałach szlachetnych. Jak pokazują badania, europejskie społeczeństwa postrzegają inwestycje w metale szlachetne jako jedne z najmniej ryzykownych rodzajów lokowania pieniędzy, a zarazem najbardziej korzystnych.

2. Odbudowa zaufania społeczeństwa do systemu emerytalnego

Świadomość emerytalna oraz skłonność do oszczędzania Polaków były tematem badania realizowanego przez prof. Czapińskiego i prof. Górę na zlecenie Europejskiego Kongresu Finansowego w 2016 roku. Ekspertki sprawdzili m.in., czy rozwiązanie, w którym do składki pracownika dopłacałaby reszta społeczeństwa i/lub pracodawca, mogłoby przyczynić się do zwiększenia poziomu długoterminowych oszczędności. Okazuje się, iż blisko 70% badanych skłonnych byłoby korzystać z takiego systemu oszczędzania i tym samym zatroszczyć się o swoje zabezpieczenie emerytalne. Na powyższym modelu opiera się program Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK), który został przedstawiony jako jeden z elementów reformy systemu emerytalnego przez Ministra Morawieckiego.

Aby nowy program odniósł sukces ekonomiczny, a co więcej umożliwił odbudowę zaufania społeczeństwa do państwa w kwestii zabezpieczenia emerytalnego, musi być on jak najbardziej przejrzysty oraz nie może budzić wątpliwości u jego przyszłych beneficjentów. Dlatego też rekomendujemy, aby przed wdrożeniem koncepcji PPK podjęte zostały działania informacyjne, np. w postaci kampanii, dzięki której każdy przyszły uczestnik planu byłby w stanie poszerzyć swoją wiedzę o jego funkcjonowaniu oraz zapoznać się z potencjalnymi korzyściami. Ponadto, z uwagi na negatywne skutki, które przyniosły zmiany dotyczące OFE, uczestnicy PPK musieliby zostać zapewnieni przez Państwo, iż środki, które będą gromadzić w ramach programu, będą ich własnością. Warto również zachęcić społeczeństwo do nowego programu poprzez zapewnienie o dziedziczności zgromadzonych środków na wypadek przedwczesnej śmierci jego uczestnika. Istotną kwestią jest tu także z pewnością sposób inwestowania zgromadzonych środków, który do tej pory pozostaje niejasny. Zaleca się zatem zdywersyfikowanie strategii inwestycyjnych od tych bardziej bezpiecznych do tych bardziej ryzykownych tak, aby potencjalny beneficjent programu miał możliwość wyboru

Dyskusja dzieląca kapitał na krajowy i zagraniczny czy dyskusja o handlu zagranicznym są już trochę nieaktualne. Powinno się mówić raczej o łańcuchach wartości. Jeśli brakuje oszczędności krajowych to trudno oczekiwać inwestycji krajowych i należy poszukiwać kapitału zagranicznego.

Carlos E. PIÑERÚA

Country Manager for Poland and the Baltic States, World Bank

Banki centralne powinny obecnie skoncentrować się na osiągnięciu celu inflacyjnego. Stabilna inflacja jest podstawą do właściwego kształtowania płac i cen. Jednocześnie musimy zdawać sobie sprawę z tego, że następny kryzys może mieć zupełnie inne źródła od poprzedniego więc banki centralne muszą być też bardzo wyczulone na nowe zagrożenia, np. w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Kerstin

AF JOCHNICK

*First Deputy Governor,
Sveriges Riksbank*

strategii w zależności od swoich przekonań i potrzeb. Warto wspomnieć, iż rozwiązanie to mogłoby nie tylko przyczynić się do wzrostu poziomu oszczędności emerytalnych Polaków, ale także pozytywnie wpłynąć na rozwój rynku kapitałowego.

3. Upowszechnienie sposobów na automatyczne odkładanie pieniędzy

Wielu Polaków uważa, że nie oszczędza, ponieważ ma zbyt małe zarobki. Jednak dużą przeszkodą w kumulowaniu majątku na przyszłość są postawy i nawyki, a nie brak faktycznych możliwości finansowych. Dla młodych ludzi głównymi źródłami wiedzy nt. zarządzania pieniędzmi są rodzice, co oznacza, że często złe nawyki i sposoby organizacji domowego budżetu są „dziedziczone”. Oszczędzanie nie należy oczywiście do czynności łatwych, istnieją jednak rozwiązania, które pozwalają oszczędzać automatycznie i bez większego wysiłku. To tak zwane „oszczędzanie mimochodem”, które pozytywnie wpływa na zarządzanie finansami osób mających problem z systematycznym odkładaniem pieniędzy.

Banki powinny zachęcać klientów do korzystania z takich rozwiązań w obszarze oszczędzania, np. z automatycznego przelewania zaokrągleń od transakcji kartowych lub przelewów na dedykowane oprocentowane konto oszczędnościowe, przelewania na nie ustalonego procentu od kwoty transakcji kartą czy pobierania stałej kwoty przy okazji każdej transakcji i przelewanie jej na to konto oszczędnościowe. Dużym ułatwieniem i zachętą są także wizualizacje i prognozy wysokości zaoszczędzonych kwot w perspektywie kilku, kilkunastu i kilkudziesięciu lat. Rekomendujemy prowadzenie kampanii reklamujących takie sposoby odkładania pieniędzy.

REGULACJE PRAWNE

W kwestii zachęcenia młodych Polaków do oszczędzania istotne jest wprowadzenie regulacji prawnych, które ułatwiłyby gromadzenie środków pieniężnych. Oszczędności na jakimkolwiek polu możliwe są tylko wtedy, gdy przychód przekracza miesięczne zobowiązania finansowe, koszty utrzymania i inne permanentne wydatki. Gwarancją bezpieczeństwa Państwa jest stabilność systemu bankowego, zasilanego oszczędnościami składanymi przez depozytariuszy.

1. Zmniejszenie stawki podatku od zysków kapitałowych dla osób fizycznych (do określonej kwoty)

Podatek Belki, wynoszący obecnie 19%, umniejsza zyski, które mogłyby stanowić oszczędności inwestora. Rekomendujemy zmniejszenie stawki podatkowej dla oszczędzających długookresowo.

2. Zwiększenie kwoty wolnej od podatku

Obecnie wielu młodych ludzi korzysta ze zwolnień podatkowych. Kwota wolna od podatku jest często granicą, do której młody Polak chce się wzbogacać, ponieważ opodatkowanie przez państwo większych pieniędzy per saldo przyniesie mu większy zysk. Zwiększenie kwoty wolnej od podatku to istotny impuls dla młodych ludzi zachęcający ich do bogacenia się, a w związku z tym również stymulujący oszczędzanie pieniędzy. Potwierdzeniem tej tezy jest fakt, że przeciętne oszczędności Polaka do 25 roku życia wynoszą tylko 5 tys. złotych (Forsal).

3. Zmniejszenie składek ZUS dla studiujących przedsiębiorców

Student zakładający działalność gospodarczą obarczony jest ubezpieczeniem rentowym, emerytalnym, wypadkowym oraz zdrowotnym z opcjonalną składką chorobową. „Mały ZUS” przez pierwsze 24 miesiące prowadzenia działalności nie jest wystarczającą zachętą do podejmowania, przez bardzo młodych jeszcze przedsiębiorców działalności gospodarczej, która wiąże się ze sporym ryzykiem.

Co więcej, młody przedsiębiorca nie może wrzucić w koszty uzyskania przychodów wydatków związanych z edukacją. Taka możliwość istnieje tylko wtedy, gdyby najpierw założył firmę, a potem poszedł na studia. Większe przywileje dla przedsiębiorców na studiach to potencjalnie możliwości generowania przez nich większego kapitału, a co za tym idzie – większych oszczędności. Preferencyjnym warunkom muszą towarzyszyć wymogi. Aby przedsiębiorca-student mógł korzystać ze zmniejszonej składki, musiałby np. utrzymywać wysoką średnią ocen. Rezygnacja ze studiów wiązałaby się z koniecznością zwrotu różnicy niedopłaconej składki

Sytuacja polskiego sektora bankowego jest stabilna. Jednak w ostatnich latach kombinacja czynników makroekonomicznych, niskich stóp procentowych, istotnego zwiększenia zakresu regulacji, zmian w zachowaniach i oczekiwaniach klientów oraz postępującego tempa zmian technologicznych powoduje, że przed sektorem stoją istotne wyzwania, a rentowność jest pod ciągłą presją. Banki adaptują swój sposób działania do zmieniających się okoliczności. Te z nich, dla których zmiana i innowacje staną się częścią codziennej działalności, wykorzystają stojące przed sektorem wyzwania do budowy swojej przewagi konkurencyjnej.

Iwona

KOŻERA

*Partner EY,
Lider Doradztwa
Biznesowego,
Europa Centralna i Południowo-Wschodnia*

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE I PUBLIKACJE EKF 2017

AKADEMIA EFC

Akademia EFC jest inicjatywą Europejskiego Kongresu Finansowego skierowaną do studentów i młodych absolwentów polskich i zagranicznych uczelni, zainteresowanych szeroko pojętą tematyką finansów, zarówno w aspekcie teoretycznym jak i praktycznym, oraz wiążących z tym obszarem swą przyszłość zawodową. Celem Akademii EFC jest wspieranie poszukiwania istotnych wartości poprzez spotkania, nawiązywanie kontaktów, wymianę poglądów i doświadczeń oraz stworzenie platformy debaty najmłodszych uczestników EKF z doświadczonymi liderami biznesu i ekspertami z dziedziny gospodarki.

Tegoroczna edycja Akademii EFC została zorganizowana we współpracy z **BEST S.A.** jako Partnerem Strategicznym Akademii EFC, a także z Partnerami Akademii EFC: **Bankiem Gospodarstwa Krajowego, British Alumni Society w Polsce** oraz **Visa**.

Owocem Akademii EFC 2017 jest trzecie wydanie **publikacji Akademii EFC pt. „Co zmienilibyśmy w Europie?”**, obejmujące blisko 40 esejów podzielonych na cztery bloki tematyczne odpowiadające pytaniom, do których odnieśli się autorzy tekstów:

- Europejska solidarność gospodarcza – szansa czy utopia?
- Czy Unii Europejskiej grożą kolejne „exity”? Jak ich uniknąć, czy może są jej potrzebne?
- Czy i jak nowe technologie wspierają konkurencyjność gospodarek? Czy i jak mogą wspierać solidarność gospodarczą?
- Europa wobec wyzwań imigracji – jak zdamy egzamin z solidarności?

Spotkanie członków Akademii EFC towarzyszące VII Europejskiemu Kongresowi Finansowemu rozpoczęło się 4 czerwca debatą, w której wystąpiło pięciu finalistów konkursu na najciekawszy esej spośród tekstów, które znalazły się w tegorocznej publikacji Akademii EFC. Dyskusję poprowadził Maciej Grabowski, Dyrektor ds. Programowych EKF. Przed debatą finalistów wytypowało Jury pod przewodnictwem Małgorzaty O'Shaughnessy, Dyrektor Zarządzającej Regionem Europy Środkowo-Wschodniej w Visa. W obradach Jury uczestniczyli przedstawiciele kadry zarządzającej instytucji działających w sektorze finansowym.

Zwyciężczynią konkursu została Barbara Rola, studentka University of Edinburgh, która w ocenie Jury podczas debaty najciekawiej zaprezentowała swoje poglądy i argumenty zawarte w esej pt. „Strefa euro a solidarność gospodarcza”.

W dniach 5-7 czerwca członkowie Akademii EFC uczestniczyli we wszystkich debatach VII Europejskiego Kongresu Finansowego. Napisane przez studentów relacje z debat drugiego i trzeciego dnia Kongresu utworzyły publikowaną po raz pierwszy **Gazetę Kongresową**.

W programie Akademii EFC tradycyjnie odbyły się także **Spotkania z Liderami**, których Gośćmi w tym roku byli: Krzysztof Borusowski, Prezes Zarządu BEST S.A., Bartosz Ciołkowski, Dyrektor Generalny polskiego oddziału Mastercard Europe, Jacek Fotek, Wiceprezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz Adam Niewiński, Wiceprezes Zarządu Banku Pekao S.A. Ponadto, 6 czerwca studenci uczestniczyli w rozmowie nt. „Nowoczesny liberalizm a praktyka gospodarcza” poprowadzonej przez profesora Dariusza Filara z Uniwersytetu Gdańskiego z Krzysztofem Borusowskim, Prezesem Zarządu BEST S.A.

7 czerwca podczas ogłoszenia Rekomendacji VII Europejskiego Kongresu Finansowego, członkowie Akademii EFC zaprezentowali opracowaną przez siebie rekomendację, w której proponują rozwiązania mające na celu budowanie odpowiedzialności finansowej Polaków.

VII Europejski Kongres Finansowy zakończyła **debatą oxfordzką** z udziałem członków Akademii EFC oraz zaproszonych ekspertów, którzy zmierzli się w konfrontacji na argumenty wobec tezy „**Europa dwóch prędkości zniszczy Unię Europejską**”. W debacie wystąpili po stronie Propozycji studenci polskich uczelni (Uniwersytetu Gdańskiego oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu), natomiast po stronie Opozycji - studenci University of Edinburgh. Gośćmi specjalnymi debaty, którzy wspierali w dyskusji studentów byli Jacek Karnowski, Prezydent Miasta Sopotu oraz Marek Grela, były Ambasador RP przy Unii Europejskiej.

Najbardziej trwałym fundamentem polskiej gospodarki i zarazem jej największą atrakcyjnością z punktu widzenia inwestorów private equity są małe i średnie przedsiębiorstwa. Polska jest najbardziej przedsiębiorczym krajem w regionie i to MŚP dają Polsce stabilność gospodarczą. (...) W perspektywie kolejnych lat o sukcesie gospodarczym Polski decydować będą: coraz trudniejsza sytuacja na rynku pracy, ciągle zbyt niska produktywność gospodarki i potrzeba silnego rynku kapitałowego.

Krzysztof KRAWCZYK
Head of Poland,
CVC Capital Partners

POLAND CAPITAL SUMMIT

Celem **Poland Capital Summit** było zobiektywizowanie percepcji Polski wśród zagranicznych inwestorów finansowych, kapitałowych i bezpośrednich oraz stworzenie płaszczyzny dla spotkań inwestorów zagranicznych z przedstawicielami administracji centralnej, regionalnej i municypalnej oraz instytucji odpowiedzialnych za obsługę inwestorów. Dyskutowano także o perspektywach regionalnych funduszy rozwoju jako instytucji wspierających konkurencyjność i atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych województw.

Poland Capital Summit został zorganizowany w ramach VII Europejskiego Kongresu Finansowego przez Centrum Myśli Strategicznych w partnerstwie z Polską Agencją Inwestycji i Handlu (jako Partnerem Strategicznym) oraz CFA Society Poland, CVC Capital Partners, Goldman Sachs i Pomorskim Funduszem Rozwoju. Przy organizacji pierwszej edycji PCS współpracowali także PKO Bank Polski, Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL), Invest in Pomerania i Invest GDA, Ambasada Brytyjska oraz Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju. Partnerami medialnymi wydarzenia były: Dziennik Gazeta Prawna i Thomson Reuters.

Podczas pięciu debat okrągłego stołu, w ramach których dyskutowano o:

- atrakcyjności i ryzyku inwestycyjnym Polski,
- znaczeniu kapitału zagranicznego dla zrównoważonego rozwoju,
- nowych wyzwaniach dla regionalnych funduszy rozwojowych.

W debatach PCS o atrakcyjności i ryzyku inwestycyjnym Polski oraz regionalnych funduszach rozwoju wzięło udział ponad 100 uczestników, w tym ponad 40 dyskutantów. Wśród nich byli m.in. przedstawiciele:

- **agencji ratingowych** (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard & Poor's),
- **banków i funduszy inwestycyjnych** (Bank Pekao, CVC Capital Partners, East Capital, Enterprise Investors, Goldman Sachs, Innova Capital, MCI, PKO Bank Polski, Templeton Emerging Markets),
- **międzynarodowych instytucji finansowych** (Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju),
- **inwestorów zagranicznych** (Geoban, Glaxo Smith Kline, Hays, Mercedes-Benz Manufacturing Polska, Procter & Gamble, State Street, 3M Polska oraz American Chamber of Commerce) i **polskich firm rozwijających się w oparciu o inwestorów zagranicznych** (Optinav, Play)
- **instytucji rządowych i publicznych** (PALiH, Polski Fundusz Rozwoju, Invest in Pomerania, Invest GDA, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych) oraz administracji regionalnej i regionalnych funduszy rozwoju,
- **firm doradczych, think-tanków, NGO's i mediów** (Deloitte, EY, Centrum Myśli Strategicznych, Warsaw Enterprise Institute, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Bloomberg).

W ramach prac Poland Capital Summit przygotowano dwie rekomendacje ogłoszone podczas Europejskiego Kongresu Finansowego.

Pierwsza z rekomendacji zawierająca pięć konkretnych postulatów odnośnie do **polityki wobec imigrantów zarobkowych** wskazuje, iż w obliczu rozwoju polskiej gospodarki i narastających strukturalnych deficytów na rynku pracy, potrzebna jest aktywna polityka rządu, firm, organizacji pracodawców oraz uczelni zachęcająca do migracji do Polski.

Druga rekomendacja zawiera pięć postulatów dotyczących **regionalnych funduszy rozwoju jako katalizatorów zmian strukturalnych**. Wskazuje ona, iż wobec przewidywanego ograniczenia dostępności środków UE po roku 2020 konieczne jest uruchomienie takich funduszy jako instrumentów umożliwiających efektywne współdziałanie z kapitałem prywatnym w realizacji regionalnych polityk rozwoju w obszarze innowacji, przedsiębiorczości, modernizacji obszarów miejskich oraz redukcji energochłonności.

Jeśli chcemy iść w górę drabiny budowy wartości musimy się otworzyć, zachowując świadomość wszelkich konsekwencji, jakie takie otwarcie oznacza. Kapitał jest w obfitości na rynku. Ważne czy się go przyciągnie i powiąże z gospodarką tak by nie odpłynął jutro, za rok lub trzy lata. Oczywiście kapitał może odpłynąć, ale w przypadku inwestycji trwających wiele lat aktywa produkcyjne i infrastruktura zostaną na miejscu przez wiele lat również.

Artur TOMALA
Managing Director
Warsaw, Goldman Sachs

Jeżeli politycy będą bardzo hojni dla obecnego pokolenia jeśli chodzi o emerytury to złożą wielki ciężar na barkach przyszłych pokoleń. Dlatego planując reformy publicznego systemu emerytur powinniśmy z jednej strony chronić ludzi starszych, ale z drugiej strony stworzyć system zachęt, by obywatele podjęli odpowiedzialność za swoje bezpieczeństwo finansowe w wieku emerytalnym.

**Elsa
FORNERO**

*Professor, University of
Turin; Scientific Coordi-
nator at the Center for
Research on Pensions
and Welfare Policies*

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

VII Europejskiemu Kongresowi Finansowemu towarzyszyła Międzynarodowa Konferencja Naukowa współorganizowana przez trzy ośrodki akademickie: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Gdański oraz Uniwersytet Warszawski.

Każdy z ośrodków akademickich przygotował jedną sesję konferencyjną. Problematyka sesji związana była z tematem wiodącym Europejskiego Kongresu Finansowego „Kapitał, podatki i międzynarodowa solidarność w XXI wieku” i koncentrowała się wokół następujących zagadnień:

- **Kierunki reform emerytalnych** – podczas debaty prezentowane były możliwe kierunki zmian w systemach emerytalnych uwzględniające potrzebę dostosowania do zmiennego otoczenia.
- **Geopolityczna niepewność na rynkach finansowych** – przedmiotem debaty była niepewność generowana przez obecną zmienność geopolityczną i jej wpływ na rynki finansowe. W trakcie dyskusji proponowane były również sposoby obserwacji tego zjawiska oraz ewentualne strategie działania.
- **Stopa procentowa na współczesnych rynkach finansowych** – sesja poświęcona była tematyce związanej z długoterminowymi kredytami oraz z możliwościami wynikającymi z wykorzystania do tych instrumentów stałej stopy procentowej.

W poszczególnych panelach dyskusyjnych występowali zarówno akademicy jak i zaproszeni praktycy z kraju i zagranicy. W panelach udział wzięli między innymi przedstawiciele mBanku, PKO Banku Hipotecznego, World Bank Group, European Money Markets Institute, Nationale Nederlanden Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego, Fundacji na Rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, czy Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową.

W tegorocznej edycji Międzynarodowej Konferencji Naukowej uczestniczyło ponad 100 pracowników naukowych reprezentujących następujące zagraniczne i krajowe ośrodki akademickie: University of Leicester, University College of London, London School of Economics and Political Science, Delf University of Technology, University of Stirling, University of Primorska, Akademia im. Leona Koźmińskiego w Warszawie, Politechnika Gdańska, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warmińsko Mazurski, Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Uczestnicy Międzynarodowej Konferencji Naukowej zgłosili do publikacji ponad 30 artykułów naukowych, które po recenzji wydane zostaną w dwóch specjalnych numerach czasopism naukowych:

- „Bezpieczny Bank” – czasopismo wydawane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (13 punktów w punktacji MNiSW),
- „Zarządzanie i Finanse” – kwartalnik wydawany przez Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego (10 punktów w punktacji MNiSW).

Mamy nadzieję, iż liczne spotkania akademików z praktykami w trakcie Międzynarodowej Konferencji Naukowej oraz innych wydarzeń Europejskiego Kongresu Finansowego 2017, będą źródłem przyszłej współpracy pomiędzy przedstawicielami nauki i praktyki gospodarczej.

SOPOCKI FESTIWAL FINANSOWY

Sopocki Festiwal Finansowy to cykl przedsięwzięć edukacyjnych i informacyjnych o tematyce finansowej skierowanych do mieszkańców i gości Sopotu. Inicjatywa ta stanowi otwarcie Europejskiego Kongresu Finansowego na nowe tematy oraz środowiska społeczne i zawodowe.

Sopocki Festiwal Finansowy 2017 składał się z czterech modułów:

- **konkursu filmowego pt. „Jak będziemy płacić w roku 2030”** skierowanego do uczniów sopockich szkół ponadgimnazjalnych
- **cyklu warsztatów i wykładów dla seniorów w Sopotece** (sopockiej galerii kultury multimedialnej) o tematyce sformułowanej we współpracy z seniorami
- **cyklu spotkań w trakcie Europejskiego Kongresu Finansowego w namiocie SFF** na Placu Przyjaciół Sopotu
- otwartych dla mieszkańców i gości Sopotu **debat i dyskusji z gośćmi Europejskiego Kongresu Finansowego w Państwowej Galerii Sztuki** oraz **debat oksfordzkich** z udziałem członków Akademii EFC.

Zadaniem uczestników **konkursu filmowego** było przygotowanie krótkiego filmu o tym jak w perspektywie roku 2030 będziemy płacili, czyli jakimi środkami/narzędziami/sposobami płatniczymi będziemy się posługiwali. Wręczenie nagród laureatkom odbyło się podczas uroczystej gali połączonej z pokazem wybranych filmów 4 czerwca 2017 w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie.

Warsztaty w Sopotece których głównymi odbiorcami byli sopoccy seniorzy odbyły się 5, 6 i 7 czerwca. Wybrane tematy warsztatów:

- Senior w kontakcie z przedstawicielem instytucji finansowej. Jak nie dać się oszukać? Przykłady z teczek Rzecznika Finansowego
- Jak bezpiecznie, wygodnie i szybko płacić kartą? – warsztat z Visa
- Ubezpieczenia nie są takie trudne! Jak dobrać polisy, które naprawdę mnie chronią? – MOCE.PL Inteligentne Ubezpieczenia
- Na co idą Twoje podatki w Sopocie? – Mirosław Gościński, Skarbnik Miasta
- Senior jako spadkodawca – szkolenie z zakresu prawa spadkowego – adwokat Agnieszka Kapata-Sokalska, Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku.

Idea **Namiotu SFF** polegała na umożliwieniu mieszkańcom i gościom Sopotu łatwego dostępu do informacji i porad z zakresu finansów osobistych, elektromobilności i energooszczędności.

Obok namiotu prezentowane były samochody elektryczne wraz z pokazem ich ładowania oraz strefa eco-relaksu przygotowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Spotkania w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie miały charakter **otwartych debat**:

- „Europa dwóch prędkości – konsekwencje ekonomiczne dla Polski i Europy” – spotkanie z Januszem Lewandowskim, które prowadził Jacek Karnowski, Prezydent Miasta Sopotu. Spotkanie zorganizowane zostało wspólnie z Salonem Młodopolskim im. Arama Rybickiego.
- „Jak działania Rzecznika Finansowego wpływają na praktyki instytucji finansowych?” – spotkanie z Aleksandrą Wiktorow, Rzecznikiem Finansowym
- „Auta elektryczne na polskich drogach: jak to zrobić?” – debata Jakuba Farysia, prezesa Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego i Rafała Czyżewskiego, prezesa Greenway Infrastructure Poland

Sopocki Festiwal Finansowy to także **debaty oksfordzkie**. 25 kwietnia w Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie odbyła się debata wokół tezy: „Studia wyższe w Polsce powinny być płatne”. Debatę prowadził Prezydent Miasta Sopotu Jacek Karnowski, a uczestniczyły w niej zespoły reprezentujące Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu i Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Gdańskiego.

PUBLIKACJE EKF 2017

E-mobilność: wizje i scenariusze rozwoju

pod red. Jerzego Gajewskiego, Wojciecha Paprockiego i Jany Pieriegud

„Rozważania autorów zawarte w poszczególnych rozdziałach pokazują, że e-mobilność ma sens jedynie wtedy gdy jest powiązana z właściwą strategią w zakresie sposobu wytwarzania energii elektrycznej, czyli właściwego miksu energetycznego. Ponadto upowszechnienie samochodu elektrycznego może, a nawet powinno, być połączone z wykorzystaniem idei współdzielenia zasobów.”

Fragment recenzji prof. dr hab. Marka Garbicza, Szkoła Główna Handlowa

Wyzwania informatyki bankowej 2017

pod red. Andrzeja Kawińskiego i Andrzeja Sieradza

„Publikacja stanowi bardzo cenny przegląd najważniejszych zagadnień w zakresie zmian technologicznych, przed którymi stoi obecnie sektor bankowy. A zagadnień tych jest wiele, poczynwszy od wpływu zmieniających się potrzeb klientów, przez szereg nowych regulacji, jak na przykład PSD II czy ochrona danych osobowych, zmiany modeli biznesowych, sposobów dokonywania płatności, cyberbezpieczeństwo, na nowych technologiach takich jak Blockchain skończywszy.”

Fragment recenzji Iwony Kozery, Partnera EY, Lidera Doradztwa Biznesowego w Europie Wschodniej i Środkowej

List zastawny a stabilność polskiego systemu finansowego

Andrzej Dżurk

„Przeprowadzona w książce analiza polskiego rynku listów zastawnych na tle dokonującej się harmonizacji europejskiego rynku listów zastawnych oraz prac na rzecz europejskiej unii rynków kapitałowych właściwie identyfikuje problemy i przedstawia rekomendacje na przyszłość, łącząc cele związane z systemowymi aspektami stabilności rynku finansowego z jego dalszym odpowiedzialnym rozwojem.”

Fragment recenzji Wojciecha Kwaśniaka, b. Wiceprzewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego

Firma-Idea oraz rozwój technologii a interwencjonizm

Jerzy Hausner i Wojciech Paprocki

„Publikacja składa się z dwóch opracowań: Jerzego Hausnera „Firma-Idea: przejście od oportunistycznej do relacyjnej gry rynkowej” oraz Wojciecha Paprockiego „Interwencjonizm – od epoki maszyny parowej do epoki gospodarki cyfrowej”. (...) Obydwa opracowania układają się w logiczny ciąg o rosnącym poziomie ogólności i dają podstawę do głębokiej refleksji nad warunkami innowacyjności, które powinny być spełnione, aby „archipelagi” Firm-Idei zaczęły łączyć się w archipelagi innowacyjności w kontekście megatrendów wytyczających wraz z robotyzacją charakter nowej epoki.”

Fragment recenzji prof. dr. hab. Juliusza Gardawskiego, kierownika Katedry Socjologii Ekonomicznej Szkoły Głównej Handlowej

Co zmienilibyśmy w Europie?

Eseje członków Akademii EFC

Trzeci zbiór esejów członków Akademii EFC. W tym roku autorzy poszukiwali odpowiedzi na następujące pytania:

- Europejska solidarność gospodarcza – szansa czy utopia?
- Czy i jak nowe technologie wspierają konkurencyjność gospodarek?
Czy i jak mogą wspierać solidarność gospodarczą?
- Czy Unii Europejskiej grożą kolejne „exity”? Jak ich uniknąć, czy może są jej potrzebne?
- Europa wobec wyzwań imigracji – jak zdamy egzamin z solidarności?

DEBATY EKF 2017,
STATYSTYKI,
KALENDARIUM 2017/2018

WYSTĄPIENIA

Międzynarodowa solidarność w XXI wieku

Joschka Fischer, Wicekanclerz Niemiec w latach 1998-2005, Honorowy Przewodniczący Rady Programowej EKF

Jak pogodzić politykę stymulacji monetarnej z wymogami kapitałowymi dla banków?

Kerstin af Jochnick, First Deputy Governor, Sveriges Riksbank

DEBATY I SESJE PLENARNE

GOSPODARZ

Solidarność podatkowa na świecie i w UE

PKO Bank Polski

Polityka monetarna a zrównoważony rozwój gospodarczy krajów UE

Międzynarodowa solidarność w XXI wieku

Bank Pekao S.A.

Ogłoszenie Rekomendacji VII Europejskiego Kongresu Finansowego

DEBATY I SESJE SPECJALISTYCZNE

GOSPODARZ

Kapitał dla rozwoju mikro i małych firm

Bank Pekao S.A.

Era inteligentnych przedsiębiorstw – technologia podążająca za człowiekiem

Accenture

Interwencjonizm w gospodarce – jego pożytki i granice racjonalności

NDI S.A.

Wyzwania marek w branży bankowej

Deloitte

Zarządzanie innowacyjnością

KPMG

Fintechowi inno-wiercy w bankowości. Jak osiągnąć sukces?

Mastercard

Rynek kapitałowy jako ważny element realizacji Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju

KDPW we współpracy z **IDM**

Ile wart jest Fintech? Spojrzenie oczami inwestorów

Bain & Company

Internacjonalizacja biznesu i wpływ zmian politycznych na europejski biznes

Bank Pekao S.A. we współpracy z **TFI BGK S.A.** i **KUKE**, z udziałem **EY**

Robotyzacja i sztuczna inteligencja w usługach finansowych

KPMG, PKO Bank Polski

Rola elektronicznych środków identyfikacji w przyspieszaniu cyfryzacji państwa

KIR

Przejrzystość podatkowa korporacji – co z niej wyniknie i kiedy?

CMS, EY

Jak planować strategię sprzedażową firmy w obliczu zmian zachowań Polaków na rynkach finansowych?

Puls Biznesu, Provident

Bezpieczeństwo systemów finansowych wyzwaniem biznesowym czy narodowym?

Dziennik Gazeta Prawna

Czyste powietrze w mieście. Czy to możliwe?

Fortum, Miasto Sopot

Innowacje polskiego sektora finansowego: co już umiemy, a czego nadal się uczymy?

Visa

Mapa wyzwań przed sektorem bankowym

EY

Między oddziałem bankowym a aplikacją mobilną

BGŻ BNP Paribas

Udział kobiet w zarządzaniu to droga do wyższej efektywności, a nie sprawiedliwości

Fundacja Liderów Biznesu

Równowaga w relacjach konsument – bank. Czy jest to realna wizja?

EY, PKO Bank Polski

W drodze do zmobilizowania długookresowych oszczędności – czynniki sukcesu

IGTE

Jak przygotować następców i jak kolejne pokolenie kontynuuje rozwój?

Bank Pekao S.A.

Koordinacja działań Państwa w obszarze wsparcia sektora MŚP

Bank Gospodarstwa Krajowego

Banki w służbie fiskusa – jak skutecznie, efektywnie i wiarygodnie zapewnić współpracę?

CMS, EY

E-mobilność – kto zapłaci ten słony rachunek?

NDI S.A.

DEBATY I SESJE SPECJALISTYCZNE	GOSPODARZ
Digitalizacja ubezpieczeń. Wyzwania – szanse – bariery	Baker McKenzie, Nationale Nederlanden
Zmieniające się miejsce Polski w Globalnych łańcuchach wartości	EY
Perspektywa dyrektywy PSD2 – jak wykorzystać transformację cyfrową do przygotowania banku do działania w nowych warunkach rynkowych?	KPMG, mBank S.A.

DEBATY I SPOTKANIA TOWARZYSZĄCE	GOSPODARZ
Cyberbezpieczeństwo sektora finansowego	EY, KIR, Microsoft, PKO Bank Polski
Kluczowe wnioski z raportu PwC „Fintech-y i banki: małżeństwo z rozsądku”	Blue Media S.A., PwC
Udomowienie polskiego przemysłu - ile państwa w gospodarce? Czy możemy sobie wyobrazić współczesny plan na miarę COP?	Dziennik Gazeta Prawna, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
Spotkanie z prof. Jerzym Hausnerem i prof. Wojciechem Paprockim, autorami książki „Firma-Idea oraz rozwój technologii a interwencjonizm”	
Spotkanie z dr hab. Lechem Kurklińskim, autorem książki „Kapitał zagraniczny a kulturowe uwarunkowania zarządzania bankami w Polsce”	

AKADEMIA EFC
<i>Debaty:</i> • Co zmienilibyśmy w Europie? • Nowoczesny liberalizm a praktyka gospodarcza • <i>debata oksfordzka</i> Europa dwóch prędkości zniszczy Unię Europejską <i>Warsztat Project Startup: Pitch deck - case study</i> <i>Spotkania z Liderami:</i> • Krzysztofem Borusowskim, Prezesem Zarządu BEST S.A. • Bartoszem Ciołkowskim, Dyrektorem Generalnym polskiego oddziału Mastercard Europe • Jackiem Fotkiem, Wiceprezesem Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. • Adamem Niewińskim, Wiceprezesem Zarządu Banku Pekao S.A.

POLAND CAPITAL SUMMIT	GOSPODARZ
Co decyduje o atrakcyjności i ryzyku inwestycyjnym Polski? – opinie agencji ratingowych	
Kapitał zagraniczny a zrównoważony rozwój gospodarczy	Goldman Sachs
Atrakcyjność i ryzyko inwestycyjne Polski dla inwestorów kapitałowych	CVC Capital Partners we współpracy z PKO Bankiem Polskim S.A. i CFA Society Poland
Atrakcyjność i ryzyko inwestycyjne Polski dla inwestorów bezpośrednich	Polska Agencja Inwestycji i Handlu we współpracy z ABSL i Invest in Pomerania
Regionalne Fundusze Rozwojowe – nowe wyzwania	Pomorski Fundusz Rozwoju we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA	GOSPODARZ
Geopolityczna niepewność a rynki finansowe	Uniwersytet Gdański
Kierunki reform emerytalnych	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Stopa procentowa na współczesnych rynkach finansowych. Jakie zmiany czekają nas w teorii i praktyce stosowania stóp procentowych?	Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Warszawski

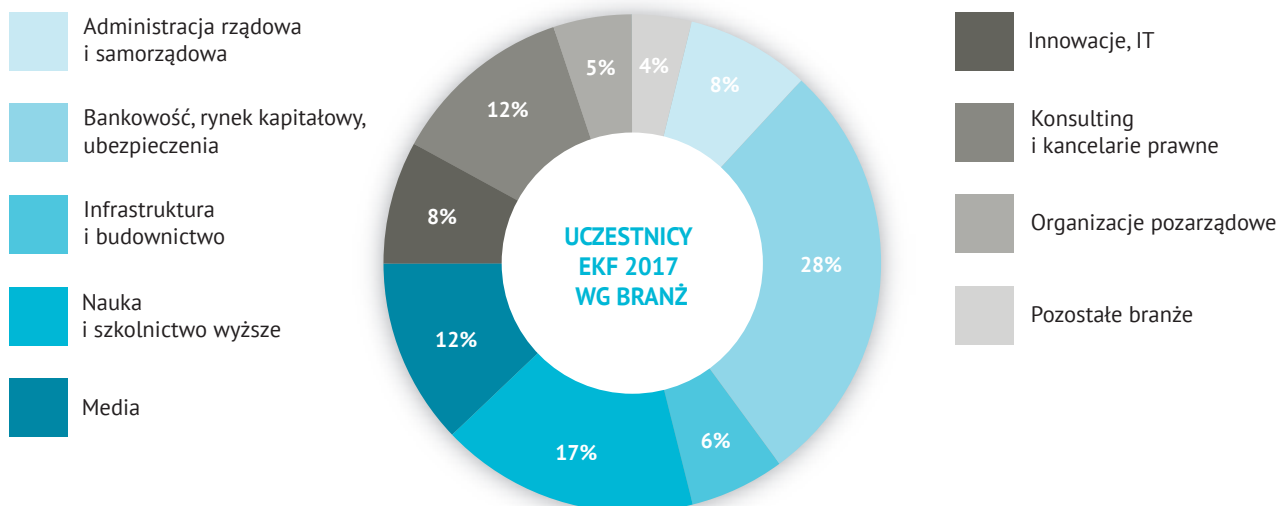
STATYSTYKI EKF 2011-2017

UCZESTNICY EKF 2017

ŁĄCZNA LICZBA UCZESTNIKÓW EKF 2017: 1591

KALENDARIUM 2017/2018

Kongres Bankowości i Finansów Korporacyjnych

3-4 października 2017

www.cbc.projektekf.pl

Kongres koncentruje się na dyskusji o finansowaniu i wspieraniu przedsiębiorstw przez prywatne i publiczne instytucje finansowe i rozwojowe, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań stawianych rynkowi finansowemu przez przedsiębiorców. Celem Kongresu jest stworzenie trwałego miejsca międzynarodowej debaty oraz proponowania konstruktywnych rozwiązań wobec wyzwań w obszarze finansowania rozwoju biznesu na rynku krajowym i międzynarodowym.

Kongres Bankowości Detalicznej

22-23 listopada 2017

www.kbd.projektekf.pl

Kongres skupia się na wyzwaniach sektora, identyfikuje problemy i proponuje rozwiązania stymulujące rozwój i zwiększające jego bezpieczeństwo. Kongres od sześciu lat stanowi kluczową platformę wymiany myśli i doświadczeń z zakresu rozwoju bankowości detalicznej w Polsce dla ponad 500 uczestników.

Kongres Consumer Finance

7-8 grudnia 2017

www.kcf.projektekf.pl

Od trzynastu lat Kongres Consumer Finance jest największym, dorocznym spotkaniem przedstawicieli sektora consumer finance oraz instytucji współpracujących, poświęcony perspektywom, wyzwaniom i problemom rynku consumer finance. Celem Kongresu jest otwarta debata pomiędzy wszystkimi uczestnikami rynku consumer finance, wymiana informacji nt. najbardziej aktualnych problemów rynku, a także wypracowanie rekomendacji w zakresie bezpieczeństwa rynku consumer finance.

Zarządzanie Ryzykiem i Kapitałem w Instytucjach Finansowych

styczeń 2018

www.zkb.projektekf.pl

Celem Seminarium, niezmiennym od jego pierwszej edycji w roku 2011, jest debata na temat stabilności sektora finansowego oraz doskonalenia zarządzania kapitałem, płynnością i ryzykiem w sektorze finansowym. Formuła seminarium to interaktywna dyskusja przy okrągłym stole oraz wymiana doświadczeń między osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem i finansami w instytucjach finansowych oraz przedstawicielami instytucji odpowiadających za stabilność sektora finansowego.

IT w Instytucjach Finansowych

marzec 2018

www.it.projektekf.pl

Nadrzędnym celem konferencji jest budowanie relacji służących identyfikacji i zrozumieniu oczekiwań oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa informatycznego instytucji finansowych, a także sprawnej, bezpiecznej i optymalnej ze względów ekonomicznych obsługi klientów instytucji finansowych. Głęboko wierzymy, że dzięki corocznym spotkaniom osób z różnych współpracujących ze sobą środowisk, cel ten jest osiągalny.

Europejski Kongres Finansowy

18-20 czerwca 2018

www.efcongress.com

Europejski Kongres Finansowy to otwarty projekt, którego celem jest proponowanie i wspieranie działań stymulujących bezpieczeństwo i stabilność finansową Polski i Unii Europejskiej.

Europejski Kongres Finansowy skupia publiczne, praktyczystyczne debaty środowisk biznesu, nauki i polityki. Debaty te odbywają się w ramach organizowanych przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową – Gdańską Akademię Bankową seminariów i kongresów specjalistycznych, spotkań branżowych oraz tematycznych komitetów sterujących i rad programowych.

Europejski Kongres Finansowy to także rekomendacje, studia i ekspertyzy związane z możliwościami ich praktycznej realizacji oraz debaty medialne dotyczące ich wdrożenia.

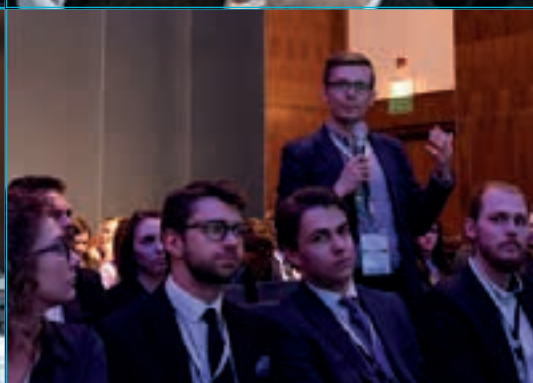
The background of the entire page is a close-up, slightly blurred photograph of large, three-dimensional, dark grey or black letters. The letters are arranged to spell out the word "EUROFINVA" in a diagonal orientation from the top-left towards the bottom-right. The lighting creates soft shadows on the light blue surface beneath the letters, giving them a sense of depth and volume. The letters are made of a matte material, possibly plastic or metal.

EKF 2017 W OBIEKTYWIE

The background of the entire page is a close-up, slightly blurred photograph of various 3D block letters in a dark brown or black color. These letters are scattered across a light blue surface. Some letters are in sharp focus, while others are blurred in the background, creating a sense of depth. The lighting is soft, casting gentle shadows from the letters onto the surface.

ORGANIZATORZY
I PARTNERZY

WSPÓŁORGANIZATORZY

PATRONAT HONOROWY

Ministerstwo
Cyfryzacji

PATRONAT

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNERZY

PARTNERZY AKADEMICY

PARTNERZY INSTYTUCJONALNI

GŁÓWNI PARTNERZY MEDIALNI

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

POLSKA AGENCJA PRASOWA

Bankier.pl

PARTNERZY MEDIALNI

Businessgate

Dziennik
Bałtycki

FORSAL.PL

ICAN
INSTITUTE

interia

MANAGER

MY
COMPANY
POLSKA

newspoint

Obserwator
finansowy.pl

**POLSKA
PRESS
GRUPA**

Strefa Biznesu

wprost

WSPÓŁORGANIZATOR

Grupę NDI tworzą spółki specjalizujące się w organizacji i realizacji projektów inwestycyjnych w obszarze budownictwa, energetyki oraz hydrotechniki.

Budownictwo
ogólne

Infrastruktura
transportowa

Autostrady

Budownictwo
kolejowe

Infrastruktura
miejska

Energetyka

Hydrotechnika

Apartamenty

www.ndi.pl

Wspieramy strategiczne inwestycje naszych Klientów

5,5 mld PLN

Kredyt konsorcyjny

Kompleksowe finansowanie Grupy

1,1 mld PLN

Kredyt konsorcyjny

Bank Pekao: Organizator i Agent kredytu

457 mln PLN

Finansowanie terminowe, skupowe i bieżące
Bank Pekao: Organizator i Wyłączny kredytodawca

347 mln PLN

Finansowanie obrotowe, inwestycyjne i bieżące

560 mln PLN

Emisja obligacji do 3 lat

Bank Pekao: Agent emisji, Dealer

323 mln PLN

Emisja obligacji

Bank Pekao: Organizator

Modernizacja i budowa nowoczesnego orientarium

Emisja dwóch serii obligacji 7-letnich

200 mln PLN

Emisja obligacji 5-letnich

200 mln PLN

Bank Pekao: Agent emisji, Dealer

300 mln EUR

Finansowanie Konsorcyjne
Bank Pekao: MLA, Agent, Original lender

405 mln PLN

Emisja Obligacji

Bank Pekao: Współorganizator
Pekao IB: Oferujący, Współorganizator

Warsaw Spire – Best Office and Business Development Award – MIPIM

1,060 mld PLN

Bank Pekao: Wiodący organizator finansowania
Pekao IB: Doradca M&A dla Bridgepoint przy przejęciu Smyka

Największa sfinalizowana transakcja 2016 na rynku fuzji i przejęć

116,6 mln EUR

Kredyt budowlany

17,5 mln PLN

Kredyt VAT

129 mln EUR

Kredyt inwestycyjny
Bank Pekao: Wyłączny kredytodawca

Rewitalizacja terenów dawnej elektrowni Powiśle

375 mln PLN

Bank Pekao: Wiodący organizator finansowania
Pekao IB: Wyłączny doradca M&A dla Innova Capital

390 mln PLN & 294 mln PLN ABB & IPO

Pekao IB: Globalny koordynator (2014 – 2016)

Kwota nieujawniona

Bank Pekao: Wyłączny organizator finansowania
Pekao IB: Doradca M&A dla CVC przy przejęciu sieci sklepów Żabka

Wybrane transakcje 2015/2017

www.korporacje.pekao.com.pl
Pekao Business Line: 801 400 500
lub +48 22 591 2 591 (opłata wg cennika operatora)

Bank Pekao
Corporate & Investment Banking

ZAPRASZAMY DO ŚRODKA

RAZEM WIDZIMY WIĘCEJ BIZNESOWYCH CELÓW

Dysponujemy doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami,
które wspierają każdy biznes:

- oferujemy nowoczesną bankowość transakcyjną
- wykorzystujemy bogate doświadczenie i kapitał finansowy
- strukturyzujemy finansowanie przedsiębiorstw
- współfinansujemy projekty ze środków unijnych
- umożliwiamy alternatywne metody finansowania
(leasing, faktoring)

Bank Polski

Baker McKenzie.

BAKER MCKENZIE FINANCIAL INSTITUTIONS HUB

ŹRÓDŁO PRAKTYCZNEJ
WIEDZY DLA SEKTORA USŁUG
FINANSOWYCH

<http://financialinstitutions.bakermckenzie.com/>

Notowany na giełdzie od 1997 r.
Jeden z liderów polskiego rynku wierzytelności.

**BEST S.A. to efektywność operacyjna, wspierana przez
nowoczesną kulturę organizacyjną i zaawansowane technologie.**

www.best.com.pl

CZYTAJ, TAK JAK LUBISZ

Zamów prenumeratę Dziennika Gazety Prawnej na 2017 rok!

Wybierz i czytaj, tak jak lubisz: w wersji **papierowej**, **cyfrowej** lub w **komplecie** (Dziennik Gazeta Prawna w wersji papierowej + e-wydanie DGP).

Konto Jakie Chcesz

**To Ty decydujesz,
z czego korzystasz**

Szczegóły oferty, informacje o opłatach, prowizjach i oprocentowaniu dostępne są w placówkach Banku Zachodniego WBK S.A., na bzwbk.pl oraz pod numerem infolinii 1 9999 – opłata zgodna z taryfą danego operatora. Stan na 21.08.2017 r.

 bzwbk.pl
 1 9999

bankujesz jak chcesz

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

~~O NAS~~ - O TOBIE!

Wiemy, że pieniądze są dla Ciebie ważne,
ale dla nas Ty jesteś ważniejszy.

O co nam chodzi?

O ułatwianie, o upraszczanie, o przyspieszanie...
żebyś mógł żyć wolniej i spokojniej.

bluemediapl/hbr

Emerging Market Champions

citi handlowy

citihandlowy.pl/emergingmarketchampions

Citi Handlowy od lat wspiera polski biznes w międzynarodowej ekspansji i promuje Polskę wśród zagranicznych inwestorów.

Zapoznaj się z naszą ofertą Emerging Market Champions, która:

- wspiera polskie przedsiębiorstwa w inwestowaniu za granicą
- zachęca międzynarodowe firmy do inwestowania w Polsce.

Skuteczne rozwiązania wspierające biznes

Sprawdź na:

www.citihandlowy.pl/emergingmarketchampions

1 przygotowujemy
opracowania,
analizy oraz badania

2 konsultujemy
i opiniujemy
propozycje zmian
legislacyjnych

3 bierzemy udział
w inicjatywach
międzybranżowych
i publiczno-prywatnych

4 wyjaśniamy
skomplikowane
zagadnienia

8

udostępniamy
opracowania, analizy
i wyniki badań

5

prezentujemy
stanowisko branży

6

niezwłocznie
udzielamy
komentarza

7

ułatwiamy kontakt
z zewnętrznymi
ekspertami

www.igte.pl

www.youtube.com
– kanał IGTE

twitter.com/_IGTE

www.facebook.com/IGTEPL

One Group, one post-trade solution

KDPW | **CSD**

KDPW | **CCP**

KDPW | **LEI**

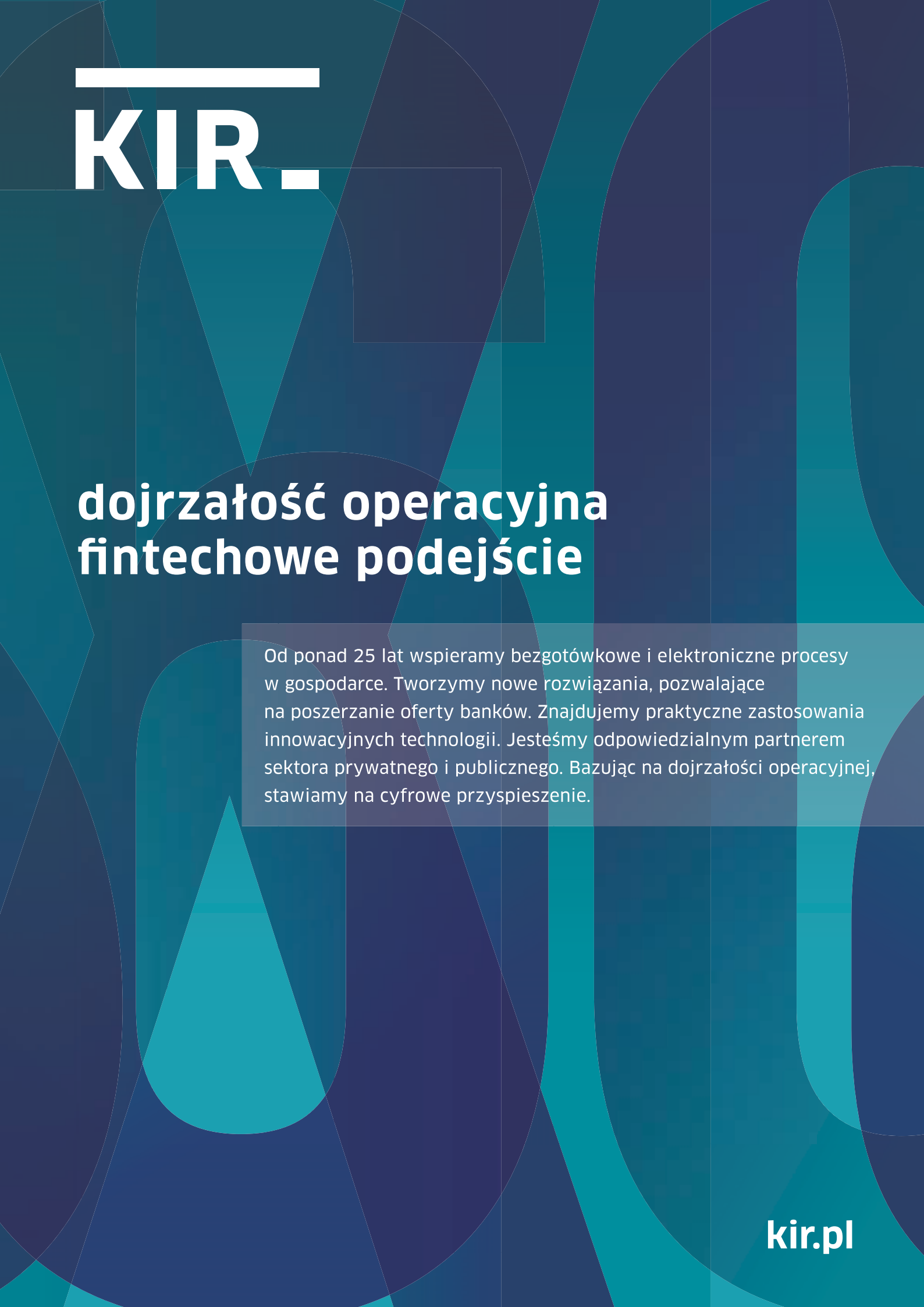
KDPW | **ARM**

KDPW | **TR**

CSD Services | CCP Services | LEI Assigning | Numbering Agency
ARM - new reporting service under MiFIR | Trade Repository

www.kdpw.pl

www.kdpwccp.pl

KIR.

dojrzałość operacyjna fintechowe podejście

Od ponad 25 lat wspieramy bezgotówkowe i elektroniczne procesy w gospodarce. Tworzymy nowe rozwiązania, pozwalające na poszerzanie oferty banków. Znajdujemy praktyczne zastosowania innowacyjnych technologii. Jesteśmy odpowiedzialnym partnerem sektora prywatnego i publicznego. Bazując na dojrzałości operacyjnej, stawiamy na cyfrowe przyspieszenie.

kir.pl

Program 1

Agro-Fakty: pon. - sob. 5.20, pon. - niedz. 12.44

Po pierwsze ekonomia: pon. - pt. 6.40

Aktualności ekonomiczne: pon. - pt. 7.38

Agro-Fakty: pon. - niedz. 12.44

Gospodarczy temat dnia: pon. - pt. 16.30

Aktualności ekonomiczne – giełda: pon. - pt. 17.05

**POLSKIE
RADIO**

przybliżamy GOSPODARKE

Polskie Radio 24

Serwis gospodarczy: pon. - pt. 16.35, 18.35

Rządy pieniądza: pon. - pt. 9.06

Gospodarczy temat dnia: pon. - pt. 13.45

Kapitał i praca: pt. 15.40

Serwis giełdowy: pon. - pt. 17.34

Gospodarka dla każdego: pon. - pt. 18.45

Pogotowie konsumenckie: czw. 20.35

Ludzie gospodarki: niedz. 15.31

Program 3

Ekonomia w Trójce: pon. - pt. 7.32 i 17.30

Informator ekonomiczny: pon. - czw. 9.30

Bardzo Ważny Projekt: pon. - czw. 18.45

czwórka.online

Dajesz radę: pon. 14.00 - 15.00

Polskie Radio dla Zagranicy

w j. angielskim:

magazyn gospodarczy **Balance:**

czw. 20.30; niedz. 20.30

Central Europe Today: czw. 10.00

w j. białoruskim:

Puls polskiej gospodarki: wt. 15.30, 21.00

w j. niemieckim

Serwis ekonomiczny: czw. 13.30

w j. polskim:

Magazyn gospodarczy: pn. - pt. 22.00

w j. rosyjskim:

Ekonomia, gospoda! / Moje małeńkoje dzieło: wt. 17.20

w j. ukraińskim:

Serwis ekonomiczny: pn. - pt. 18.40

Gospodarka i biznes: śr. 18.50

gospodarka.polskieradio.pl

Audyt i usługi poświadczające

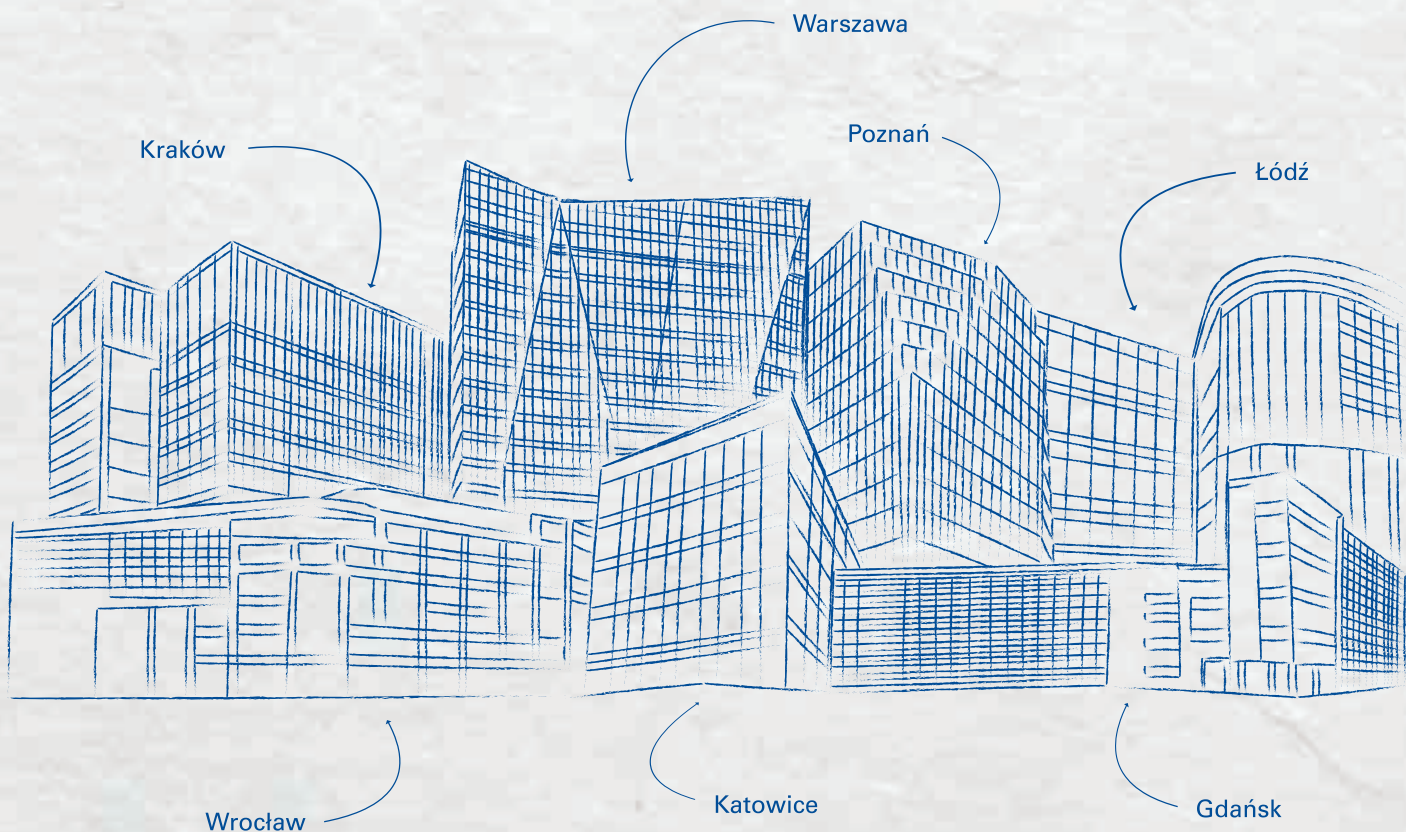
Podatki

Usługi doradcze

Doradztwo prawne

Usługi księgowe

Zapraszamy do naszych biur!

© 2017 KPMG in Poland

kpmg.pl

Te liczby mają dla nas znaczenie!

Bo każda pożyczka to zrealizowany plan, a wspólnie wprowadziliśmy ich w życie już prawie 15 milionów. Jesteśmy z tego dumni.

20 lat
wspólnie realizujemy plany
naszych Klientów

4 mln
Zaufało
nam ponad
Polaków

600 200 200

provident.pl

Wierzimy w Twój plan

Koszt połączenia wg taryfy operatora. Provident Polska SA

Provident Polska SA z siedzibą przy ul. Inflanckiej 4A, 00-189 Warszawa, wpisany przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000009389, zarejestrowany jako podatnik pod numerem NIP 525-15-71-292, o kapitale zakładowym w wysokości 142 900 000,00 zł, który został wpłacony w całości.

CENIMY INNOWACYJNOŚĆ. ROZWIJAMY RYNEK.

Świat szybko się zmienia, dlatego wspieramy innowacyjne rozwiązania.

Mastercard od lat rozwija bezgotówkowe metody płatności – od pierwszych kart płatniczych i transakcji internetowych po płatności telefonem.

Razem z naszymi Partnerami od zawsze wspieraliśmy nowe technologie. Dbamy także o to, by stale rosła liczba miejsc, w których można dokonywać płatności bezgotówkowych, a same transakcje były jeszcze szybsze, wygodniejsze i bezpieczniejsze.

W bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej

liczą się efekty

- **94% zadowolonych klientów korporacyjnych**

Dotyczy klientów biorących udział w badaniu własnym satysfakcji klientów za rok 2016.

- **30 lat doświadczenia** w bankowości dla przedsiębiorstw

- **druga najmocniejsza marka finansowa** według Rzeczypospolitej

Ranking najmocniejszych polskich marek opublikowany w Rzeczypospolitej 26.01.2017.

mBank.pl

LIDER JEST TYLKO JEDEN

SAP jest światowym liderem wśród dostawców oprogramowania biznesowego dla wszystkich branż i sektorów gospodarki. Rozwiązania SAP pomogły wielu firmom stać się potentatami w swojej dziedzinie lub utrzymać i ugruntować pozycję lidera. Planując swoją przyszłość wykorzystaj przewagę jaką zapewnia SAP.

**KORZYSTAJ ZE SPRAWDZONYCH
ROZWIĄZAŃ**

www.sap.pl

**BEST
TOGETHER
IDEA
RUN BUSINESS
BETTER
FUTURE
FAST
VALUE
GOOD**

Są bardziej humanitarne metody oszczędzania

Wejdź na [Bankier.pl](https://bankier.pl) i zobacz, gdzie ulokować swoje pieniądze

Bankier.pl

Lepsza strona finansów

POLSKA PRESS GRUPA

Lider
na rynku
mediów
regionalnych
i lokalnych
w Polsce

**Dziennik
Bałtycki**

naszemiasto®

Strefa Biznesu

strefaAGRO

MOTOsalon

motofakty.pl
WSZYSTKO O SAMOCHODACH

**NASZA
HISTORIA**

TELE
magazyn

ona
- STRONA KOBIEC -

GOL24.PL

Success.

Best created **together.**

Investment banking is a complex business, but our philosophy is simple: we focus on successful client outcomes. In a world of experts, we believe that by supplementing your expertise with our own, we are able to create winning solutions and business success. Together.

ubs.com/investmentbank

Innowatory[®]

WPROST 2017

VII EDYCJA

PRESTIŻOWEJ NAGRODY
DLA NAJBARDZIEJ INNOWACYJNYCH
PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE

ZGŁOŚ SIĘ DO PANELU
INNOVATION RESEARCH 2017

WYPEŁNIJ ANKIETĘ!
INNOWACJE.WPROST.PL

7 LAT TRADYCJI

100 NAGRODZONYCH PRZEDSIĘBIORSTW

115 WRĘCZONYCH STATUETEK

400 FIRM NOMINOWANYCH DO TYTUŁU INNOWATORA WPROST

PARTNER GALI:

Bank Polski

ORGANIZATORZY:

wprost

PMPG
POLSKIE
MEDIA SA

**Instytut Badań
nad Gospodarką Rynkową**

ul. Do Studzienki 63
80-227 Gdańsk
tel. 58 524 49 01
fax 58 524 49 09
efc@ibngr.pl
www.efcongress.com

